

Падпіска-2007			
СА «ЗВЯЗДОЙ» — У НОВАЕ ПАЎГОДДЗЕ			
ІДЗЕ ПАДПІСКА НА 3-І КВАРТАЛ І ІІ ПАЎГОДДЗЕ 2007 ГОДА.			
ПАДПІСНЫЯ ЦЭНЫ НА ГАЗЕТУ «ЗВЯЗДА» (у рублях, устаноўлены з 01.07.2007 г.)			
Індэкс	на 1 месяц	на 3 месяцы	на 6 месяцаў
63850 (індывідуальны)	8200	24600	49200
63145 (індывідуальны льготны, для пенсіянераў, ветэранаў Вялікай Айчыннай вайны)	7850	23550	47100
63858 (ведамасны)	13000	39000	78000
63239 (ведамасны льготны для ўстаноў міністэрстваў культуры, адукацыі і аховы здароўя)	11850	35550	71100

СПАДЗЯЁМЯ НА ВАШУ ПАДТРЫМКУ, паважаныя падпісчыкі і работнікі паштовай сувязі.

«ЛІШКІ» КУПЯЦЬ НА МІЛЬЯРДЫ

На працягу мінулага года спажывецкая кааперацыя здолела закупіць у насельніцтва сельгаспрадукцыю на суму ў 101 млрд рублёў. Прычым сёлета стаіць задача захаваць, а па магчымасці — нават павялічыць гэты паказчык на 10 працэнтаў. Тым часам, як складваецца сітуацыя з купляй садавіны і гародніны ўжо зараз, якім чынам будзе арганізаваны іх прыём і як могуць «павадзіць» сябе закупачныя цэны? Аб усім гэтым і іншым — наша сьвінячая гутарка з начальнікам упраўлення нарыхтовак Беларускага ўладзіміра Уралавічам ГАПАНОВІЧАМ.

«ЯБЛЫЧНЫ БУМ» ЗАСТАНЕЦА У МІНУЛЫМ?
Па традыцыі сезон масавых нарыхтовак у Беларусі «стартуе» з садовых суніц. Так атрымалася і сёлета. Прычым яшчэ зусім нядаўна лічылася, што агульны валавы збор гэтай ягады выйдзе на адзнаку 5 тыс. тон. Але мы мяркуем — бог вынікуе. У прыватнасці, адзначае Уладзімір Гапановіч, спэка і працяглая адсутнасць дажджоў ужо зрабілі сваю справу. У найбольш «таварных», Лунінецкім і Маларыцкім, раёнах ураджай суніц будзе ці не ўдвай меншым. І да таго ж ягада выйшла дробнай — паўтара сантыметра ў дыяметры.

Далёка не аптымістычны таксама прагноз наконт яблыкаў. У сувязі з незвычайна багатым ураджаем летась іх удалося нарыхтаваць адразу 136 тыс. тон. Сёлета ж гаворка можа ісці аб узроўні прыкладна ў 80 тыс. тон. І тое, як кажуць, у лепшым выпадку.

Адначасова, кажа Уладзімір Гапановіч, пакуль (калі зноў-такі не ўнясе свае карэктывы надвор'е) выпадае спадзяванца на нягледзі ўраджай дзікараслых ягад. Не павінны адчуць нарыхтоўшчыкі «дэфіцыту» і з агуркамі. Праўда, з апошнімі ўнікаючыя праблемы ўжо іншага плана.

— Ці не галоўная цяжкасць — рэалізацыя агуркоў, — кажа Уладзімір Гапановіч. — Зразумела, штосці мы зможам прадаць праз свае рознічныя гандлёвыя прадпрыемствы і рынкі, штосці «возьме» кансервавая прамысловасць Беларускага і іншых ведамстваў. Аднак пры гэтым аналіз сведчыць: прыкладна 3 тыс. тон агуркоў фактычна застаюцца «свабоднымі». Таму, на наш погляд, адзінае выйсце ў такой сітуацыі — павялічыць аб'ём перапрацоўкі «ўнутры» краіны, і тым самым скарачаць імпорт.

Праблема рэалізацыі застаецца актуальнай і ў адноснае да буйных. Спрагназаваць яе валавы збор дакладна зараз амаль немагчыма. Аднак у Беларускае незалежнае асацыяцыя «Небудзь» «недахопаў» тут не будзе. Іншае пытанне — што рабіць з «другім хлебам» потым? Сапраўды, 14—15 тыс. тон мяркуецца закладзіць на міжсезоннае захоўванне для гандлю, каля 11 тыс. тон пойдзе на «бігуючы» рэалізацыю. Але на гэтым можна ставіць кропку. Прычым не скарот: аб'ём прапаноў атрымаецца ў некалькі разоў большым.

— Паколькі магчымасці ўнутранага рынку абмежаваныя, трэба рабіць стаўку на экспарт, — працягвае Уладзімір Гапановіч. — Між тым, летась «у сезон» фактычны ўзровень цен на аптвовы рынак Масквы і Санкт-Пецярбурга вагаўся ў межах 3—3,3 расійскага рубля за кілаграм. Аднак, падкрэслівае Уладзімір Гапановіч, з цыгам часу, у перыяд масавай нарыхтоўкі, гэты паказчык будзе змяншацца — ужо зараз ён складае 1200 рублёў. Адначасова папярэдні прагноз на чарніцы і журавіны — адпаведна каля 4 тыс. і 1,5 тыс. за кілаграм. Зрэшты, нельга не заўважыць: насельніцтва нашай краіны вырочыць вае буйнае на «замасчаных» дражнікам, немагдой, паршой глебах. А ў сваю чаргу гэта — «удар» па якасці. Апроч таго, насуперак патрабаванням рынку, значная частка прыватных гаспадаркаў вырочыць не нейкі адзін канкрэтны гатунак, а «сумесь». Так, Беларускае спрэбуе ўплывае на сітуацыю, на працягу апошніх гадоў на асобных прыватных падворках сталі праводзіцца агратэхнічныя мерапрыемствы, наладжаны актывны продаж насельніцтву злітнага насення бульбы. Але пакуль мы тут — яшчэ ў пачатку доўгага шляху.

ПАТРАБЕЦТА...
СЕЗОННЫ НАРЫХОТЧЫК
Нягледзячы на гэта, заўважае Уладзімір Гапановіч, кааператары будуць імкнуцца прыняць у насельніцтва ўсе якасныя «лішкі». Сама схема нарыхтовак сёлета атрымаецца ранейшай. Здаецца сельгаспрадукцыю можна ў якасць кра-

мы ці ў нарыхтоўчыя пункты. Аднак пры гэтым, каб ахапіць як мага большую колькасць вёсак, ёсць намер адрозна ўтрымаць павялічаны колькасць сезонных нарыхтоўчыкаў. У якасці іх змогуць працаваць пенсіянеры, настаўнікі і нават беспрацоўныя. Адно, што паколькі такая работа звязана з дакументацыяй і грашыма, перавага будзе аддавацца людзям з пэўным узроўнем адукацыі і падрыхтоўкі.

— Хтосьці з сезонных нарыхтоўчыкаў будзе працаваць непасрэдна ў часовых нарыхтоўчых пунктах, іншыя — на транспарце райспажывтаварыстваў, — распавядае Уладзімір Гапановіч. — Аднак пры гэтым мы запрашаем для работы ў вёсках грамадзян, якія маюць грузавыя мікрааўтобусы ці легкавыя аўтамабілі з грузавым прычэпамі. Да слова, вопыт прыцягнення сезонных нарыхтоўчыкаў з'явіўся даволі даўно. Прычым, да прыкладу, летась заробкі некаторых з іх за паўтара-два месяцы дасягалі 3—3,5 мільяна рублёў.

Яшчэ адна, і не менш важная асаблівасць сёлетага нарыхтоўчага сезона — арганізацыя работы аператыўных штабоў і «гарачых» ліній. Такім чынам, каб даведацца аб умовах здачы сельгаспрадукцыі, запрасіць нарыхтоўчыка ў аддалены вёска, а то і паскардзіцца, кожны можа звярнуцца ў райспажывтаварыства. Або непасрэдна ў Беларускае незалежнае асацыяцыя «Небудзь» па тэлефонах: 226-97-07, 226-84-95 і 203-61-17.

ЦЭНЫ ВЫЗНАЧАЕ РЫНАК
Паводле слоў Уладзіміра Гапановіча, непасрэднае разлікі павінны адбывацца «дзень у дзень». Пры гэтым пры жаданні за здароўе прадукцыю можна набыць той ці іншы тавар з кааператывнай крамы. А можна — узяць «жывыя» грошы. Прычым менавіта апошні варыянт становіцца ўсё больш папулярным.

Да слова, зазначае Уладзімір Гапановіч, праблем з грашамі сёлета не ўзнікнуць. «У справу» пойдзе уласныя сродкі спажывецкай кааперацыі. Апроч таго, спецыяльна «пад нарыхтоўку» плануецца выдзяленне льготнага крэдыту.

Менш пэўнае на сёння становіцца з закупачнымі цэнамі. Пакуль, у лік сезона, называць дакладныя лічбы можна толькі па суніцах: кошт «таварнай» ягады тут можа даходзіць да 1,5 тыс., а вась ягад, прыдатная для прамысловой перапрацоўкі, прымаецца ўжо па 650—750 рублёў.

Даволі паказальны мільёнак атрымаўся па першых грунтовах агурках — з улікам часовага попыту і канкурэнцыі з боку расійскіх аптвовых нарыхтоўчыкаў, цена на іх даходзіла да 3—3,3 тыс. за кілаграм. Аднак, падкрэслівае Уладзімір Гапановіч, з цыгам часу, у перыяд масавай нарыхтоўкі, гэты паказчык будзе змяншацца — ужо зараз ён складае 1200 рублёў. Адначасова папярэдні прагноз на чарніцы і журавіны — адпаведна каля 4 тыс. і 1,5 тыс. за кілаграм. Зрэшты, нельга не заўважыць: насельніцтва нашай краіны вырочыць вае буйнае на «замасчаных» дражнікам, немагдой, паршой глебах. А ў сваю чаргу гэта — «удар» па якасці. Апроч таго, насуперак патрабаванням рынку, значная частка прыватных гаспадаркаў вырочыць не нейкі адзін канкрэтны гатунак, а «сумесь». Так, Беларускае спрэбуе ўплывае на сітуацыю, на працягу апошніх гадоў на асобных прыватных падворках сталі праводзіцца агратэхнічныя мерапрыемствы, наладжаны актывны продаж насельніцтву злітнага насення бульбы. Але пакуль мы тут — яшчэ ў пачатку доўгага шляху.

НЁМАНСКІЯ КАЎБОІ

АМБУЛАТОРНА-ПОЛІКЛІНІЧНАЕ ЗВ'ЯНО — «ФАСАД» БЕЛАРУСКАЙ МЕДЫЦЫНЫ

Добрая традыцыя — сустрэцца з журналістамі напярэдадні професійнага свята медыцынскіх работнікаў, каб падзяліцца з імі сваімі праблемамі і дасягненнямі — не была парухана і на гэты раз. Прэстыжнае прафесійнае ўрачы, узровень заробку ў галіне, рэфармаванне і мадэрнізацыя сістэмы першамай медыка-санітарнай дапамогі ў вёсках дэталізацыя аховы здароўя Людміла ЖЫЛЕВІЧ.

— Спыніць развіццё хваробы і не даць ёй перайсці ў хронічную форму можа толькі своєчасовая дыягностыка. Таму ў гэтым годзе мы не проста праводзім інвентарызацыю сваёй службы, а закладаем будучыню матэрыяльна-тэхнічнай базы нашага поліклінічна-амбулаторнага зв'язу.

— У рамках праграмы развіцця службы хуткай медыцынскай дапамогі на 2007—2010 гады плануецца праектаваць і рэалізаваць будзе перааснаставаць брыгады хуткай дапамогі сучасным абсталяваннем, а таксама закупіць рэанімацыйны аўтамабіль, дзякуючы якім можна будзе непасрэдна на месцы аказаваць пашэнты экстраную дапамогу. Прычым дапамога будзе заключацца не толькі ў транспарціроўцы ў стацыянар і шпіталізацыі — гэта будзе якасная дапамога, якую кожны пацыент зможа атрымаць яшчэ з таго моманту, як трапіць у бальніцу.

— Пры агучанай высокай забяспечанасці насельніцтва краіны ўрачы-апаціямі ўдзяляюць увагу рэабілітацыйнаму і педыятрыі складаюць толькі васьмью частку ад агульнай колькасці ўрачоў. У сталіцы ўвогуле ўдзельная частка па колькасці і ўзроставым складу знаходзіцца проста ў крытычным стане: укомплектаваныя ўрачамі амбулаторна-поліклінічныя ўстановы ў дадзены момант не

перавышае 63 працэнты. Па выніках 2006 года на кожнага беларуса прыйшлося 12,7 наведвання паліклінікі за год, і гэта без уліку наведванняў ведамасных медыцынскіх службаў і прыватных медыцынскіх устаноў.

— Для параўнання, у эканамічна развітых еўрапейскіх краінах на аднаго жыхара прыпадае ў сярэднім па 5—7 наведванняў урачоў, а ў Расіі — 9.

— Інструкцыя адводзіць на першамай прыём аднаго пацыента максімум 15 хвілін, але на практыцы пры чыперашніх нагрукках і чэргах у паліклініках урачу ўдаецца «вырываць» для пацыента на прыём у лепшым выпадку 5—7 хвілін. Акрамя таго, нарматывы часу рэалізаваны без уліку ўзроставай структуры насельніцтва.

— Вельмі часта людзям старога ўзросту патрабуюцца не столькі медыцынскае, колькі псіхалагічнае і сацыяльнае дапамога, — тлумачыць Людміла Жылівіч. — Фактычна ўрач выконвае ролю сацыяльнага работніка, пацыент прыходзіць да яго з усімі сваімі праблемамі, скардзіцца на адсутнасць грошай для набыцця лекаў і гэтак далей. Таму мы зараз пераглядаем функцыі герантолагаў — гэтыя спецыялісты будучыню ўрачоў разам з сацыяльнымі работнікамі.

— «Львіную долю» працоўнага часу ў тэрапеўты займаюць не агляд і кансультацыя, а запэўненне розных дакументаў, выписка льготных рэцэптаў і выдача даведкаў, з чым цалкам маглі б справіцца фельчары медыцынскага систра. На гэта звернуў увагу Васіль Жарко, які паводзіць, што ёсць намер паступова павялічыць ролю сярэдняга медыцынскага персаналу ў аказанні насельніцтву медыцынскай дапамогі. Паводле слоў міністра, фель-

чары маглі б ажыццяўляць папярэдні прыём пацыентаў, вырашаючы, ці патрабуюцца хвораму кансультацыя ўрача, здзейсніць візіты на даму, выпісаць, калі ёсць такая неабходнасць, рэцэпты. Але каб вызваліць ад непатрэбнай работы ўрача і прадставіць сярэднім медперсаналу больш шырокае паўнамоцтва, патрабуюцца арганізацыйныя і юрыдычныя рашэнні. Напрыклад, для таго, каб падрыхтаваць памочніка ўрача, трэба ўнесці ў характэрны ў вучэбныя праграмы медперсаналу больш шырокае паўнамоцтва, патрабуюцца арганізацыйныя і юрыдычныя рашэнні. Напрыклад, для таго, каб падрыхтаваць памочніка ўрача, трэба ўнесці ў характэрны ў вучэбныя праграмы медперсаналу больш шырокае паўнамоцтва, патрабуюцца арганізацыйныя і юрыдычныя рашэнні.

— Хранічная перагрузка ў частковае тэрапеўты прыводзіць да сіндрому змацяняльнага выгарання. Да таго ж і пацыенты нярэдка прыходзяць у паліклініку «падкаваны» і лічаць, што разбіраюцца ў хваробах лепш за свайго ўрача. Пры гэтым прэстыжнасць працы ўчастковага ўрача застаецца надзвычай нізкай, — з сумам канстатавала Людміла Жылівіч.

Старшыня Рэспубліканскага камітэта Беларускага прафсаюза работнікаў аховы здароўя Алена БЕЛЬСКАЯ сярэдняйша ўвагу на пытанні неабходнасці ўдасканалення сістэмы аплаты працы медыцынскіх работнікаў. (Заканчэнне на 2-й стар.)

Родная газета на роднай мове

14 ЧЭРВЕНЯ 2007 г.
ЧАЦВЕР

№ 109 (25974)

Кошт 350 рублёў

ВІДАЕЦЦА 3 9 ЖНІўНЯ 1917 Г.

РОЗГАЛАС

ШЭСЦЬ АБІТУРЫЕНТАЎ ВЫБЫЛІ З ЭКЗАМЕНАЦЫЙНАГА МАРАФОНУ
Крыху больш за 82 тысячы абітурыентаў прынялі ўдзел у цэнтралізаваным тэсціраванні на беларускую мову, якое пачала пачатак сёлета ў першым кампаніі.

Нагадаем, што зарэгістраваліся для ўдзелу ў тэсціраванні 87 тысяч чалавек, такім чынам 5 тысяч чалавек на экзамен не з'явіліся. Можна не сумнявацца, што сярод тых, хто тэсціраванне прапусціў, ёсць дзесяцікласнікі, якія не маюць права ўдзельнічаць у цэнтралізаваным тэсціраванні, а таксама «двайнікі» — абітурыенты, якія зарэгістраваліся больш чым на тры дысцыпліны.

Як паведамілі журналісту «Звязды» ў Рэспубліканскім інстытуце кантролю ведаў, 6 удзельнікаў ЦТ былі выдалены з аўдыторыяў за шпалгалкі, мабільныя тэлефоны і спробы паразмаўляць са сваімі суседзямі. Адна абітурыент пакінуў экзамен на прычыне дрэннага самаадчування.

У БЯЛІНІЧАХ УКРАЛІ «ХУТКУЮ ДАПОМОГУ»
Пакуль медыкі адлачывалі ў чаканні наступнага выкліку, прама з тэрыторыі раённай бальніцы двое маладых людзей укралі «уазік» — аўтамабіль хуткай дапамогі. Яны нажніцамі адкрылі замок і паехалі ў Магілёў. Міліцыя ўзяла ў дзеянне план «Перахват», аднак пры пад'ездзе да абласнога цэнтры зламнікі кінулі машыну і збеглі. Два жыхары Бялыніч былі затрыманымі ў той жа дзень і сваёй учынка патлумачылі тым, што вельмі захацеліся пакатацца. Цяпер за аўтавадроўку ім дзевяццацца расплаціцца.

ДОЎГ ПЛАЦАЖОМ СТРАШНЫ
Калі доўга не плаціць за камунальныя паслугі, то можна пазбавіцца жылля. У гэтым годзе некаторыя мінчан пераканаліся ў гэтым на ўласным вопыце — з-за даўгоў выселены жылцы з чатырох кватэр. Большасць даўжнікоў — 85 працэнтаў — гэта тыя, хто не плаціць за камунальныя паслугі ад аднаго да трох месяцаў. На гэту катэгорыю непацэляўшыца прыпадае 40 працэнтаў ад агульнай сумы запазычанасці.

Святлана ФРАЛЯНKOBA, «Мінск—Навіны».

ДЗІЦЯ СПАЛА, БАЦЬКІ КУПАЛІСЯ...
Людзі топацца ў вадаёмах найперш таму, што, нападлітку, лезуць у ваду. Напрыклад, на Брэстчыне толькі за апошні тыдзень утапіліся дзевяць чалавек. Але бяды што самыя незарумелыя выпадак здарыўся ў Камнецім раёне.

Інспектар мясцовага РАУС наткнуўся на аўтамабіль, які стаў у барэ ракі Лясная. «Аўда-80» была пустой, дзверы расчыненыя, а фары ўключаныя. Тут жа ляжала і адзенне. Калі ракі выклікалі аператыўнікі знайшлі мёртваю 21-гадовага маладзціца, а неўзабаве дасталі з вады і тапельца — яе 29-гадовага мужа.

А падзеі развіліся наступным чынам. Маладая пара пасля святкавання дня нараджэння ў знаёмых вярнулася дадому. Бацькі паклалі дваўгадовае дзіця спаць, а самі паехалі на рэчку купацца. Ужо вядома, што ў маладой жанчыны алкаголю ў крыві не было, гвалту да яе не прымянялі ды і плаваць яна не ўмела — бялася вады. Следства працягваецца.

Сымон СВІСТУНОВІЧ.

СИТУАЦЫЯ З ПАСТАЎКАМІ Ў БЕЛАРУСЬ МАЛДАЎСКІХ ВІН НАРМАЛІЗАВАЛАСЯ
паведамліў карэспандэнту БЕЛТА Надзвычайны і Паўнамоцны Пасол Беларусі ў Малдове Васіль Саковіч.

«Мы выходзім на аб'ёмны паставак узроўню мінулага года», — дадаў ён. Вытворцы вінаматэрыялаў Малдовы пацвердзілі гатоўнасць на 100 працэнтаў выканаць свае абавязальнасці па пастаўках прадукцыі для Мінскага завода пеністых він і іншых прадпрыемстваў.

У САСТАВЕ ЦЯГНІКА № 494 МІНСК—ГОМЕЛЬ—СІМФЕРОПЛЬ З'ЯВІЦЦА ПРЫЧЫННЫ СБ-ВАГОН
Цягнік № 494 маршруту Мінск—Гомель—Сімферопаль пачне курсіраваць з 16 чэрвеня. Упершыню ў яго составе з'явіцца прычынны СБ-вагон, які будзе далучаны да цягніка на стаяцы «Гомель».

Як паведаміў карэспандэнту БЕЛТА начальнік пасажырскага аддзела Гомельскага аддзялення Беларускай чыгуны Вячаслаў Пракоф'еў, уварудненне ў састаў вагона люкс дас магчымасць забяспечыць максімум выгод пасажырам, якія пажадаюць скарыстацца двухмесным купэ павышняй камфортнасці, абсталяваным кандыцыянерам. Кошт білета ў такім купэ ад станцыі «Гомель» да пункта прызначэння складае Br198 тыс. Паводле слоў Вячаслава Пракоф'ева, цягнік № 494 стане адзіным з усіх саставаў, што курсіруюць у паўднёвым напрамку пра стаяцыю «Гомель», які будзе мець СБ-вагон.

Ў МІНСКУ БУДЗЕ ПЕРАКРЫВАЦА РУХ
У сувязі з правядзеннем трэнзіравак зводной роты ганаровага каравапа на працягу шэрагу дзён у Мінску на праспекце Машэрава будзе перакрывацца рух транспартных сродкаў. АБ гэтым карэспандэнту БЕЛТА паведамілі ва ўпраўленні ДАІ ГУС Мінгарвыканкама.

У прыватнасці, рух будзе прыпынены з 22.00 да 24.00 гадзін на ўчастку ад праспекта Пераможцаў да вуліцы Даўмана 15, 16, 18, 19, 20, 21, 22, 23 чэрвеня.

Дзяржаўнаіспекцыя рэкамендуе вадзіцелям улічваць гэтыя абставіны і адпаведна планавачь маршрут руху.

жачь членам «Фатх». Нагадаем, праісцяенне паміж «Фатх» і «Хамас» значна ўзмацнілася за апошнія некалькі дзён, колькасць загінуўшых дасягае 40 чалавек. «Фатх» абвінавачвае «Хамас» у спробе узброенага перавароту.

ХРУША І СЦЯПАШКА БУДУЦЬ РЭКЛАМАВАЦЬ ПАМПЕРСЫ
Тэлекампанія «Клас» перадала вядомаму вытворцу дзіцячых падгузку правы выкарыстання на яго прадукцыі вобразы персанажаў «Добрай ночы, малышчы» Хрушы і Сцяпашка.

Адначасова будучы адкрыты брэндзіравання гульнявыя зоны ў гандлёвых цэнтрах. У планах вытворцы памперсаў з Хрушам і Сцяпашкам — вывад прадукцыі на рынкі краін СНД, у першую чаргу Украіны, Казахстана і Беларусі.

У ПАЛІ АРШЫТАВАНЫ «РОБІН ГУД» З РАСІІ
Італьянская паліцыя аршытавала выхадца з Расіі, які рабаваў сцяган у сталы Робін Гуд — узбройўшыся лугам і стрэламі.

Як паведамілі нам праваагучнікі Італіі, 31-гадоваы Ігар Вацлавіч на вечарах пераарануаўся ў чорнае адзенне, надзяўшы маску, узбройўшыся лугам са стрэламі і накіроўўаўся ў вясковыя пасяленні непдалёка ад горада Равіга ў вобласці Венета. Выбраўшы фарму, злучыўшы нападду на гаспадароў і прагражоны расстрэляць усіх з сярэднявечнай зброй, патрабаваў грошы і залатыя вырабы. Падобныя налёты рабаўнік здзяйсняў доволі часта, чым наводзіў жах на мясцовых жыхароў.

КІТАЙ ТЭРМІНОВА ПАВЛІЧЫВАЕ КОЛЬКАСЦЬ ПРОЗВІШЧАЎ
Кітайскія чыноўнікі вымушаны павялічыць колькасць прозвішчаў у краіне, каб пазбегнуць блытанні. Зараз жа на 85 працэнтаў насельніцтва 1,3-мільярднага Кітая прыпадае ўсяго 100 прозвішчаў. Самае папулярнае прозвішча — Ван — носяць 93 мільёны чалавек.

Цяпер плануецца дазволіць бацькам даваць дзецям двойное прозвішча. Гэта новаўвядзенне дапаможа стварыць каля 1,28 мільяна новых прозвішчаў. Таксама мяркуецца, што дапушчальнае кітайскае імя не можа складацца больш як з 6 бераголіфаў.

Па даных апошняга даследавання, у Кітаі акрамя 93 мільяна Вануаў, пражывае 92 мільяна чалавек з прозвішчам Лі і 87 мільяна з прозвішчам Чжан. Каля мільяна кітайцаў носяць самае папулярнае імя Ван Тао.

У ВЯЛІКАБРЫТАНІІ ПЕДАФІЛАМ І ГВАЛТАЎНІКАМ ПРАПАНОУЮЦЬ КАСТРАЦЫЮ
У Вялікабрытаніі Міністэрства ўнутраных спраў прапануе ўвесці добраахвотную лімічную кастрацыю для педофілаў і гвалтаўнікаў для таго, каб папярэдзіць новыя злачынствы.

Саксуальным злачынцам будучы прапановуваць іх «экцы» спецыяльных прапаратаў, якія пададуць іх лёда. Галоўным чынам гэта мера накіравана супраць мацькаў, ахвирмаі жкі сталі маленкі дзеці.

Ходзяць чуткі, што... Уводзяць залогавы кошт для пластыкавых бутэлек?

Летась у нашай краіне ўтварылася каля 37 мільянаў тон адходаў. Як адзначыў начальнік аддзела па абыходжанню з адходамі Мінпрыроды Анатоль Ячук, толькі камунальных адходаў у нашай краіне ўзінае каля 3,2 мільн тон у год. Падлічана, што на аднаго чалавека ў Беларусі прыпадае каля 200 кілаграмаў такіх адходаў. У ШВА гэты паказчык дасягае 450—500 кілаграмаў, у Кітаі — 70 кг, у Японіі, Францыі і Англіі — каля 470—500 кг.

Паводле слоў спецыяліста, летам толькі ў цэнтры Мінска за суткі збіраецца каля 7 мільянаў ПТ-бутэлек. У перспектыве на ўсё ўездз на сталіцу будзе арганізаваны пункт прыёму ПТ-бутэлек, за якія, магчыма, будучы плаціць нават грошы. Гэты механізм збору адходаў будзе мець поспех толькі ў тым выпадку, калі на падобны від тары будзе ўведзены залогавы кошт, лічыць Анатоль Ячук.

Сяргей КУРКАЧ.

СИТУАЦЫЯ НА ЗБОЖЖАВЫМ ПОЛІ НЕ КРЫТЫЧНАЯ

Надзвычай гарачае надвор'е і лакальны дэфіцыт ападкаў у трэці дэкадзе мая і першай палове чэрвеня прывялі да пашкоджання 20—25 тыс. га і гібелі 5,5 тыс. га пасеваў сельгаскультур, паведаміў карэспандэнту БЕЛТА першы намеснік генеральнага дырэктара Навукова-практычнага цэнтры на земляробству НАН Беларусі акадэмік Міхаіл Кадрыаў.

Паводле слоў вучонага, пашкоджаны, галоўным чынам, сельгаскультуры на лёгкіх глебах і меліяраваных землях на поўдні Беларусі — у Гомельскай вобласці. У некаторых гаспадарках рэгіёну даводзіцца ўбіраць пасевы азімых на корм жывёлы і перасяваць аднагоддзья расліны, каб папоўніць кармавы запас. Адсутнасць ападкаў прывяла да ваветранага і глебавай засухі. У некаторых раёнах вобласці прадукцыйнай вільгаці наогул не засталася, расліны сонхуць на карані. Іншыя культуры, якія маюць больш глыбокапрадільную каранёвую сістэму (кукуруза, бульба, азімы рапс) па стану на 13 чэрвеня практычна не пашкоджаны засухай, падкрэсліў субяедак. Нягледзячы на ўжо нанесены ўрон, у асабнай сітуацыі з фарміраваннем ураджаю пры чыперашніх умовах надвор'я не адзначаецца як крытычная, адзначаў Міхаіл Кадрыаў, паколькі ў апошнія дні практычна ва ўсіх рэгіёнах распулілі праходзяць лакальныя дажджы, а дзённая тэмпература знізілася да 22—26 градусаў цяпла.

На кантролі ўрада

Шклоўская будоўля ідзе па графіку

12 чэрвеня кіраўнік ўрада Беларусі Сяргей Сідорскі наведаў Шклоў, дзе азнаёміўся з ходам будаўніцтва заводу па выробе газетнай паперы.

Прэм'ер-міністр аглядзеў будоўлю, і ў першую чаргу — галоўны корпус, дзе цяпер мантажуецца дастаўляемая з карэльскага прадпрыемства «Петразводскаш» папяровая машына.

— Перш за ўсё — графік у нас напружаны, — сказаў Сяргей Сідорскі журналістам. — У адпаведнасць з указам Прэзідэнта нам трэба ўвесці завод у эксплуатацыю ў чвэрцым квартале гэтага года. Па папярвай машыне мы практычна знілі ўсе пытанні. Ідучы будаўнічы, мантажныя работы. Пачалі апрацоўваць работы, пракладку электрычных сетак. Тут штабам будоўлі рэгулярна прымаецца маса рашэнняў па паралельнай працы ўсіх аб'ектаў гэтага прадпрыемства.

Летас на заводзе ўведзена ў строй першая чарга — лесалінейная вытворчасць, дзе цяпер вырабляецца абразная дошка. Другая чарга — гэта сама вытворчасць па выробе газетнай паперы, сыравінай для якой будзе ялова драпка.

Галоўным пытаннем на парадку дня Сяргей Сідорскі назваў машыну па падрыхтоўцы тэрмамеханічнай масы. Ён наведваў, што заказана самая сучасная машына — яна пайшла наперад нават тры тэхналогіі, якія з'явіліся толькі тры-чатыры гады таму. Гэта найноўшая тэхналогія дазволіць знізіць выдаткі вытворчасці і эканоміць да 20 працэнтаў энергіі.

— Перапрацоўка сыравіны будзе ісці на высокім еўрапейскім узроўні, — запэўніў кіраўнік ўрада. — І ўжо ў сёлетнім ліпені мы павінны атрымаць машыну па падрыхтоўцы тэрмамеханічнай масы, і гэта будзе сэрца папяровай машыны. Пробны пуск адбудзецца, паводле планаў, у верасні. Да гэтага часу нам трэба будзе выкашаць увесь аб'ём мантажных і будаўнічых работ, каб не было протэнзій да беларускага боку.

Цяперашні візіт у Шклоў звязаны з неабходнасцю правярэння графікі будаўнічых, мантажных і пусканаладачных работ. Перад гэтым урад ставіў заданчу да 10 чэрвеня ўвайсці ў графік, і Сяргею Сідорскаму на будоўлі зрабілі справаздачу аб выкананні распрадзянага ўрада.

— Мы практычна знаходзімся ў графіку, — наведвамі прэм'ер-міністр. — Але ёсць адставанне ў прыняцці інжынерных рашэнняў. Таму і даводзіцца выязджаць непасрэдна на месца і вырашаць, каб усё служыць — інжынерныя, тэхнічныя і будаўнічыя — працавалі ў адным рэжыме. Я мяркую, што ў нас ёсць усё ўмоўна, каб паспяхова завяршыць працу. Прэм'ер-міністр лічыць надзвычай важным да ацэпільнага сезона падрыхтаваць ацэпільна і інжынерныя камунікацыі. Прычым ацэпільна будзе працаваць поўнасцю на аддыхок: гэта будучы драпка і сыравіна ад падрыхтоўкі матэрыялаў для вытворчасці на папяровай машыне. Інжынерныя камунікацыі — водаадвод і ачышчальныя збудаванні — Сяргею Сідорскі лічыць неабходным падцягнуць.

Падчас візіту ў Шклоў кіраўнік ўрада аглядзеў і трэцюю чаргу прадпрыемства. Гэта завод па вытворчасці драўляных дамоў з брусу. Для яго пасля правядзення тэндру ўжо заказана абсталяванне. Мяркуюцца, што ў другім квартале 2008 года ён пачне працаваць, а домкі мяркуюцца прадаваць, у тым ліку і на экспорт.

Не засталіся па-за увагай прэм'ер-міністра і сацыяльныя аб'екты. Закладзены два дамы для спецыялістаў заводу па выробе газетнай паперы. Адзін з іх павінен быць здадзены ў верасні, другі — у сёлетнім снежні, каб у работнікаў прадпрыемства было жыллё ўмоўна для нармальнай працы. Планаўецца, што на заводзе будучы працаваць з паўтысячы людзей.

Сяргей Сідорскі вырашаў на месцы цэлы комплекс пытанняў з тым, каб рухацца далей у стварэнні сучаснага прадпрыемства ў Шклове. Планаўецца, што завод будзе вырабляць для патрэбы Беларусі і на продаж у замежжа 40 тысяч тн газетнай паперы, а таксама мелаваную паперу для часопісаў.

Ілона ІВАНОВА.
Шклоўскі раён.

«Прамая лінія» ПРАЦА, ПРАВЫ, БЯСПЕКА

Кантракты, водпускі, умовы працы, асабліваасці работы жанчын і інвалідаў, іншыя нюансы працоўнага заканадаўства, а таксама бяспека на вытворчасці. Няма сумненняў, што гэтыя пытанні хваляюць многіх грамадзян нашай краіны, і ў тым ліку — жыхароў рэгіёнаў. З улікам гэтага рэдакцыя газеты «Звязда», Дэпартамент дзяржаўнай інспекцыі працы Міністэрства працы, а таксама Магілёўскае абласное ўпраўленне дзяржаўнай інспекцыі працы ладзяць новую сумеснюю акцыю — выязную «Прамую лінію».

Такім чынам, да ўвагі жыхароў Магілёўшчыны! Наша «Прамая лінія» прайдзе 15 чэрвеня з 11 да 13 гадзін па магілёўскім нумары (8-0222) 32-48-08.

...«ФАСАД» БЕЛАРУСКОЙ МЕДЫЦЫНЫ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

У многіх краінах свету выдаткі на кадравыя рэсурсы дасягаюць 2/3 агульных выдаткаў на ахову здароўя. У Беларусі выдаткі на зароботную плату медыцынскай работнікаў складаюць каля 50 працэнтаў сумарных быгучых выдаткаў на медыцыну. Сёлета ў красавіку сярэднямесячная заробатная плата работнікаў галіны склала па краіне 575,4 тысячы рублёў, або 268 долараў ЗША, у тым ліку ўрача — 970,1 тысячы рублёў (452 долары ЗША), сярэдняга медыцынскага персаналу — 566,4 тысячы рублёў (264 долара ЗША) і малодшага медыцынскага персаналу — 357,3 тысячы рублёў (166 долараў ЗША).

— Сярэдняя плата за адну гадзіну працы ў нашай галіне складае 3414 рублёў. У прамысловасці, напрыклад, кошт працы за адну гадзіну складае 5033 рублі, у сферы гандлю — 5396 рублёў, а ў банкіўскай арганізацыях — 7398 рублёў. Таму для таго, каб атрымаць больш-менш годныя грошы, медыкі вымушаны браць на сябе павышаную нагрукну, начыня дзяжурствы, працаваць па сумяшчальніцтву і гэтак далей, — падкрэсліла Алена Бельская. — Летас адным работнікам аховы здароўя ўжо адрацывана ў сярэднім 2044 гадзіны, што на 11,8 працэнта больш, чым у прамысловасці. Мы праводзілі атэстацыю працы медыцынскіх работнікаў на 21 параметру, і па шэрагу спецыяльнасцяў праца медыкаў аказалася не лягчайша, чым у шахцёрскай.

У дадзены момант галінова прафсаюз вельмі хвалюе пытанне аплаты працы малых спецыялістаў, паколькі іх заробкі не дасягаюць нават да 300 тысяч рублёў. Трэба абавязкова павышаць і зароботную плату медыцынскіх работнікаў, якія працуюць у шkodных умовах працы, а таксама тых, чыя дзейнасць звязаная з высокай прафесійнай рызыкай атрымання захворвання. Напрыклад, у краіне зараз вельмі нізкая ўкамплектаванасць кадрамі ў фізіятэрычных медыцынскіх установах.

Алена Бельская катарычна назгодная з прапановамі аб павелічэнні тэрміну працы вышукноўкай па размеркаванню, жое б магло дапамагчы вырашчыць кадравую праблему ў сельскай мясцовасці.

— Стварыць малым спецыялістам адпаведныя жыллёвыя і бытавыя ўмовы, падтрымаць іх матэрыяльна. Там, дзе малых спецыялістаў акружае клопатом, паверце, праблема цікуасці кадраў так востра не стаіць. Сёлета пастаяў размеркавання вышукноўкай былі закрыты кадравыя патрэбы ўсіх участкаў бальніц і сельскіх урачэбных амбулаторыі, але гэта зусім не з'яўляецца гарантыяй таго, што праз два гады адтуль не прыйдуць новыя запыты на малых спецыялістаў, — падкрэсліла старшыня прафсаюза.

Урадам былі прыняты спецыяльны праект, мэта якога — распрацоўка галіновай сістэмы аплаты працы, якая будзе адлюстроўваць спецыфіку працы медыцынскіх работнікаў, аб'ёмы, складнасці і якасць аказваемай насельніцтву медыцынскай дапамогі. Тэрмін рэалізацыі гэтага праекта разлічаны на два гады. У снежні 2005 года быў зацверджаны Указ Прэзідэнта «Аб удасканаленні матэрыяльнага стымулявання асобных катэгорый работнікаў», які фактычна паклаў пачатак рэформе ў аплане за якасць працы і выкарыстанне высокіх тэхналогій. Паводле аперацыйнай інфармацыі, на працягу 2006 года павышэнне ў аплане працы атрымалі больш за 3 тысячы ўрачоў. На гэтыя мэты з бюджэту было выдаткавана больш як 5 мільярдў рублёў. Зараз падрыхтаваны праект Указа Прэзідэнта аб павышэнні аплаты працы малых спецыялістаў. Мяркуюцца, што павышэнне складзе 65 тысяч рублёў пры рабоце на стаўку.

Надзея НІКАЛЕВА.

Будні Мінскага раёна

НЕ ЛІЧЫЦЬ, А РАЗГЛЯДВАЦЬ...

Як у Сенецы смяюцца дзеці...

А 9-й гадзіне кіпчы жывіць ў дзіцячым садку «Каласок». Адны маленькія грамадзяне трэніруюць цела — займаюцца фізкультурай, танцамі, другія ўмацоўваюць розум — у актыўнай форме вучацца адражняць зіму ад лета. Пад словы вядзучацелькі —Прышла зіма, усе птушкі, звяры схаваліся...» дзеці, відаць, успомнілі, як холадна бывае часам зімой і паслухмяна пералезлі пад стол — хавачка. Але адзін усё ж такі застаўся «по полі» — глядзеў на гэсцей-журналістаў, якія назіралі за заняткамі ў дзвярэй. «Заручкі», — гукнула плочыца выхваляцелька, — а цябе зима замарозіла!...

У гэтым дзіцячым садку, а дакладней, у Дашкоўскім цэнтры развіцця дзіцяці «Каласок» ёсць усё — фіта-бар, трэнажорная зала, экалагічны пакой (з рыбкамі, марскімі свінкамі, папугайчыкамі, марской і сухапутнай чарапахамі, хамчыкамі і нават параненай галкай), ёсць пакой для рэалізацыі, дзве спартыўныя залы, басейн... Ёсць магчымасць займацца ў тэатральным гуртку, гуртках па развіццю маўлення, вывучэнню англійскай мовы... Пры гэтым ажно паўбра медыкаў сочаць за тым, каб развіццё малшюў было гарманічным, не ва ўрон здароўю. Адміністрацыя ўстанова пачула голас і тых бацькоў, чые дзеці не наведваюць садок і маюць патрэбу ў адаптацыі да падобнай атмасферы: створана і функцыянуе адпаведная адаптацыйная група.

Вось у такой «Каласок» прыжывае зараз каля 200 дзяцей. Магчымасці цэнтры выкарыстоўваюцца, што называецца, на сто працэнтаў. І таму не дзіўна, што даросляы, якія хочучь аддаць дзіця менавіта сюды, уварвалі чаргу. Для некаторых раёнаў Мінска — гэта амаль класічная сітуацыя, але ж у тым і справа, што цэнтр «Каласок» знаходзіцца не ў сталіцы, а на тэрыторыі аграгарадка «Сенеца» Мінскага раёна.

— У нас прыжывае шмат прыезджых, — расказавае дырэктар цэнтру Людміла Падлужная. — Многа малых сем'яў і доволі многа шматдзетных, пры гэтым — ніводнай няўдалай...

...А ў Крупіцы музыка гучыць...

Аграгарадок «Крупіца» нарадзіўся летас і стаў другім па ліку ў Мінскім раёне. Сёння гэта мястэчка вядома найперш адным з найлепшых фальклорных калектываў рэспублікі — «Крупіцкім музычкамі». А апошняя вядомая не толькі сваімі танцамі да спевамі. Хоць менавіта яны так некалі ўразілі галандскіх сяброў, што тыя пачалі болей цікавіцца Беларускай ўмоўна і Крупіцай — у прыватнасці. Цікаўнасць гэта скончылася тым, што галандскія спецыялісты пранавалі дапамогу ў будаўніцтве... амбулаторыі. Яна была ўвездзена на роўным месцы ў 1996 го-

дзе. Рука замежнай бачна тут у кожнай дэталі: нестандартна, ад столі да падлогі вокны, беласнежная фарба, «вясёлля» карцінкі на сценах, абсталяванне, мэбля... Кожны, хто працуе ў амбулаторыі, стажыраваўся ў Галандыі. Урачоў агульнай практыкі — трое, яны вядуць поўнасцю сям'ю, гэта значыць, не дзеляцца на педятарыі і тэрапеўтаў. Ёсць тут, канешне, і стоматалаг, і акушэр-гінеколаг. Функцыянуе фізіятэрапеўтычны кабінет, дзённы стацыянэр, аптэчны кіёск і камп'ютарызаваная рэгістратура. З любой праблемай здароўя жыхары 21 вёскі, да самай аддаленай з якіх — 10 кіламетраў, спачатку звяртаюцца ў амбулаторыю.

— Мы абслугоўваем каля трох тысяч чалавек, — расказвае загадчык Крупіцкай амбулаторыі Ана-толь Скіраў. — Калі трэба, любіць з урачоў можа выехаць да хворага па месцы яго пражывання... Стан здароўя нашых насельніцкаў вельмі трывожны. І сміротнасць у нас пакуль стабільная ў два разы перавышае нармальнае...

Дарчы, пра дзвэй. У Крупіцах ёсць не толькі новыя, адмыслова прыгожыя будынкі, але і старыя — дагледжаныя. Як будынкі дзіцячых аясля-садкі № 55 і Крупіцкай агульнаадукацыйнай сярэдняй школы. Першая прымае дзвэй з 1971 года і толькі няўдала спраўды адрадзілася.

— Паставілі новыя вокны, замянілі дзверы, удалося крыху палепшыць і выгляд памішканняў, зрабіць дарожкі з пілкі, — тлумачыць загадчыца садка Аля Пяршай, — Добраўпарадкаванне тэрыторыі яшчэ працягваецца, і ёсць для каго — у апошнія гады нашы ўстановы стабільна наведвае каля сотні дзвэй...

Вышэйзгаданая школа — адна са старэйшых у краіне. Звонку ўнутры — усё як у добрага гаспадары — дагледжанае. Калі б сказаці, што шпалеры ў класах паключены толькі ўночы, можна было б і паверыць. Работы па перакрыццю даху, замене дзвярных блокаў, рамонту сталавой, душавых і г.д. ажыццяўляюцца восенню, падчас першага звана.

— Апошнім часам у нас не зафіксавана ніводнага правапарушэння з удзедам нашых вучняў, няма і выпадкаў забавулення бацькоў бацькоўскіх працоў, — кажа дырэктар Крупіцкай агульна-

адукацыйнай сярэдняй школы Уладзімір Берташ. — Мы трымаем на кантролі ўсе нашы шмат-дзетныя і няўдалыя сем'і. Сацыяльныя педагог штодня прыносіць мне звесткі аб адсутнасці, і калі прычына не высветлена, то мажам і дадому прыехаць — пацікавіцца...

Дворкі перад школай — сціплыя, але з «разныкай». Ёсць там невялічкі «муляк» драўлянага млына, драўляныя фігуркі звяроў і птушак, якія знаходзяцца ў Беларусі пад аховой, — бусла, савы, глушчы, не дзеляцца на педятарыі і тэрапеўтаў. Ёсць тут, канешне, і стоматалаг, і акушэр-гінеколаг. Функцыянуе фізіятэрапеўтычны кабінет, дзённы стацыянэр, аптэчны кіёск і камп'ютарызаваная рэгістратура. З любой праблемай здароўя жыхары 21 вёскі, да самай аддаленай з якіх — 10 кіламетраў, спачатку звяртаюцца ў амбулаторыю.

— Мы абслугоўваем каля трох тысяч чалавек, — расказвае загадчык Крупіцкай амбулаторыі Ана-толь Скіраў. — Калі трэба, любіць з урачоў можа выехаць да хворага па месцы яго пражывання... Стан здароўя нашых насельніцкаў вельмі трывожны. І сміротнасць у нас пакуль стабільная ў два разы перавышае нармальнае...

Дарчы, пра дзвэй. У Крупіцах ёсць не толькі новыя, адмыслова прыгожыя будынкі, але і старыя — дагледжаныя. Як будынкі дзіцячых аясля-садкі № 55 і Крупіцкай агульнаадукацыйнай сярэдняй школы. Першая прымае дзвэй з 1971 года і толькі няўдала спраўды адрадзілася.

— Паставілі новыя вокны, замянілі дзверы, удалося крыху палепшыць і выгляд памішканняў, зрабіць дарожкі з пілкі, — тлумачыць загадчыца садка Аля Пяршай, — Добраўпарадкаванне тэрыторыі яшчэ працягваецца, і ёсць для каго — у апошнія гады нашы ўстановы стабільна наведвае каля сотні дзвэй...

28 аграгарадкоў — да 2010 года

Старшыня Мінскага раёна-га выканаўчага камітэта Міхаіл ГЛІНСКІ:

— У нас ёсць свой, асаблівы, прычыт работы: не проста аднойчы наведваць парадак у канкрэтным населеным пункце, але застацца там і надалей. Бо калі пачынаць гэта ўжо нічога не рабіць, то аднойчы давядзецца ўсё пачынаць «з нуля», што называецца доўга. Неабходна падтрымліваць наведзены парадак. Такі наш уласны стандарт. І згодна з гэтым стандартам, мы робім аграгарадкі так, каб яны ўражалі якасцю, а не колькасцю. Так, у 2005 годзе мы «адкрылі» толькі Сенецу, у 2006-м — усёго Крупіцу і Лугавую Слабоду. Але паралельна мы «рытвалі глебу» для адкрыцця яшчэ шасці аграгарадкоў, якія павінны нарадзіцца сёлета. Аграгарадкі мы лічым у прамым сэнсе апорай для развіцця больш дробных населеных пунктаў. Перспектывы Мінскага раёна прадвызначаны яго географічным становішчам, і таму тут у першую чаргу прыжываецца заходняя традыцыя: жыць — у цыні, чысціні, на прыродзе, а працаваць — у буйным горадзе. Дарчы, у нашым раёне не загнула і не загніе ніводная вёска...

Святлана БАРЫСЕНКА,
Мінскі раён.

ХОЧАЦА ВЕРЫЦЬ...

ноў і прадпрыемстваў раёна. Яны і павінны былі залажыць аснову арганізацыі — юрыдычна аформіць яе.

Быў прыняты статут арганізацыі, выбраны Савет, кантрольна-рэвізійная камісія... Усе прамоўцы падкрэслівалі, што арганізацыя будзе выступаць за пабудову моцнай і квітнеючай Беларусі, спрыяць яднанню грамадства ў інтарэсах палітычнага і эканамічнага развіцця краіны, змагацца за захаванне стабільнасці і згоды ў грамадстве... Пра гэта гаварылася і ў Звароце, прынятым на сходзе.

Структура грамадскага аб'яднання «Белая Русь» для сваіх членаў пакідае свабоду выбару. Кожны можа свабодна ўступіць у арганізацыю і мае права быць у іншых арганізацыях і партыях, якія падзяляюць мэты і інтарэсы «Белай Русі».

Старшыней ГРА ГА «Белая Русь» быў выбраны начальнік раёйнага вузла сувязі Міхаіл Пішч, а яго намеснікам стаў Андарэй Арцёменка.

Усе вышэйзгаданыя — гэта добра, але тым не меней хацелася б

Сымон СВІСТУНОВІЧ.
Ганцавіцкі раён.

Валентына БЕРАСЕВІЧ працуе загадчыцай Каннохускай бібліятэкі-клуба, што ў Капльскай вёсцы. Да таго ж яна выдатная вышывальшыца, якая увабасіле ў сваіх вырабах традыцыйныя ўзоры Міншчыны.

Рэпарцёр атрымаў заданне...

...ТАРМАЗНУЦЬ ДАРОЖНАГА «ЛЁТЧЫКА»

Іншмарка імчала з хуткасцю 90 кіламетраў у гадзіну, абганяючы адну за адной легкавушкі. І гэта, не зважаючы на знак, які патрабавалі ад вадзіцеляў на дадзеным участку вуліцы Мазаўра па прытрымлівання хуткасці 60 кіламетраў. Праз 15—20 секунд вадзіцель джыпа Сяргей Р. па ўказанню інспектара дарожна-патрульнай службы ДАІ ўпраўлення ўнутраных спраў Гомельскага аблвыканкома Віталія Кухарава спыніў легкавушку і спаконна накіраваўся да машыны Дзяржаўна-інспекцыі, у якой знаходзіўся я і інжынер па спецтэхніцы ДАІ маёр Вячаслаў Руцкі. Сяргей Р. быў упэўнены, што да таго месца, дзе ён груба парушыў правілы дарожнага руху, радар «дастаец» не мог — далекава. А калі і мог, дык трэба яшчэ даказаць, што менавіта джып, а не нейкая іншая машына ў сучасным патоку прывесціла хуткасць. Таму, так сказаць, з неважным выгляддам ён і падыходзіў да нас: маўляў, у чым справа, у мяне усё ў парадку.

— Вы знаёмыя з гэтай тэхнікай? — спытаў у яго Вячаслаў Уладзіміравіч. Не выходзячы з кабіны, дзе на спецыяльных прыборы высвечваліся нумар джыпа, яго хуткасць, час і дата парушэння.

— Не, не знаёмы, — адказаў той, углядаючыся ў лічбы.

— Пытанні ёсць?

— Няма. Вінаваты. Забіраў сваіх сяброў з работы. Спэшліся са дамоў, і вось...

— Меру пакарання, згодна з новым Адміністрацыйным кодэксам, вам вызначыць спецыяльная камісія. Я ж скажу, што перавышэнне хуткасці ад 20 да 30 кіламетраў у гадзіну цыгне за сабой штраф да 2 базавых велічынь.

Літаральна праз некалькі хвілін на экране прыбора высвечліліся ўказаныя вышэй параметры наступнага парушальнага дарожнага руху — «Опелка», які развіўся хуткасцю ў 83 кіламетры. Вадзіцель з 8-гадовам стажам спрачачца не стаў, а напрасіў прабацька, сказаўшы, што ў час здыду задумаўся і не заўважыў жаваасці свайго аўтамабіля. Тое ж са жмае зазначыў і другі, малады гаспадар «жыгунёнка», якому, пэўна, давядзецца тлумачыць адміністрацыйнай камісіі, чаму ён зрабіў падобнае парушэнне ўжо ў другі раз (першае — у 2003 годзе).

Карацей кажучы, на дадзеным участку вуліцы мы падзяжурлі 40 хвілін, і за гэты час тармазнулі пяцёрх дарожных «лётчыкаў». Усе яны з непадробленым інтарэсам аглядалі прыбор, які вельмі дакладна фіксаваў усё падрабязнасці іх парушэнняў. Што ж гэта за тэхніка такая, расказаў мне Вячаслаў Уладзіміравіч. Калі б вадзіцелі апошніх прымавілі і Віталі Анатольевіч. Называецца ён радыелакацыйны вымяральнік хуткасці аўтамабіля з фотафіксацыяй «Арона» і выраблена ў Санкт-Пецярбургу. Той, аб якім ідзе размова, з'яўляецца пераносным комплексам. Частка яго ўстанавівалася на вышыню больш за метр на ўзбочыне дарогі прыблізна за кіламетр ад нашай легкавушкі, і гэты аўтамабільны рэгістратар перадаваў фатаграфіі парушэнняў на знешні камп'ютар, што знаходзіўся ў легкавушцы. Вось і усё.

Гомельская дзяржаўна-інспекцыя мае ў сваім распрадзяні ўжо тры такія дарагія прыборы, зольныя дыстанцыйна ўстанавіць парог хуткасці аўтамабіляў усіх марак і «адсееваць» тыя машыны, вадзіцелі якіх не дапускаюць парушэнняў. Комплекс можна працаваць і ў стацыянарным рэжыме, калі ён устаўляюцца на вышыню ад 5 да 8 метраў над паласой руху і «бачыць» усё, што робіцца там. Адрацываючы ў адным месцы, ён пераносіцца ў іншае, а на рэанейшым участку ўстанавіваюцца імітатар яго, аб чым вадзіцелі, якія прывыклі да яго рэнтагенускай пільнасці, канешне ж не ведаюць і таму стабійна не падвесці сябе «пад манастыр».

Заўважыў такую акалічнасць. Вадзіцелі аўтамабіляў, якія бралі кірунак у адваротным ад нас напрамку, міргалі фарамі сучасным машынам: маўляў, асцёржона, наперадзе аўтаінспекцыя. Ці дапамагэ тут парушальнікам такая шафёрская салідарнасць, спытаў я ў Вячаслава Уладзіміравіча. Аказваецца, не, бо вадзіцелі апошніх прымавілі і Віталі Анатольевіч. Называецца ён радыелакацыйны вымяральнік хуткасці аўтамабіля з фотафіксацыяй «Арона» і выраблена ў Санкт-Пецярбургу. Той, аб якім ідзе размова, з'яўляецца пераносным комплексам. Частка яго ўстанавівалася на вышыню больш за метр на ўзбочыне дарогі прыблізна за кіламетр ад нашай легкавушкі, і гэты аўтамабільны рэгістратар перадаваў фатаграфіі парушэнняў на знешні камп'ютар, што знаходзіўся ў легкавушцы. Вось і усё.

Тыя для пачатку вымяраюць яго ціск (140 на 80), прапаноўваюць зрабіць піць паваротаў вакол восі, дастаць нос рукамі і зра-

Сымон СВІСТУНОВІЧ.
Ганцавіцкі раён.

біць адзін бесперапынны выдых у аналізатар алкаголю. Заключэнне — знаходзіцца ў стане алкагольнага ап'янення, дарэчы, які і вышэйзгаданы Валентын М., з якім я таксама пагутарыў. У адрэзненне ад Арцёма ён заявіў, што да яго прыздыраюцца, бо ён ужо толькі дзе лёжычкі настойкі пропалісны. А работнікі наркардыспансара далі мне такую даведку. За тры гадзіны вячэрняй работы яны прынялі ўжо дзвэй вадзіцеляў, якіх даставілі сюды супрацоўнікі ДАІ і якія зацяпалі, везь ужо вясёллю кампанію на начуюку на бераг Сожа. Па знешняму выгляду і сам ён быў такім жа вясёллю. Нават прамерна. Інспектары пранавалі яму праехаць разам з імі ў наркалагічны дыспансэр, каб яго работнікі, спецыялісты сваёй справы, ўстанавілі ісціну. Зрабіць гэта адразу ён не даваўся, бо ўказаную працэдур праходзіў 57-гадовы ўладальнік аўтамабіля «Аўдзі-100» Валентын М., якога туды даставілі інспектары Валерыі Саўчанка і Віталі Болсун.

Таму і мяне былі час пагутарыць з Арцэмам. Яму ўсяго 19 гадоў, і вадзіцельскія правы ён атрымаў толькі летас. З'яўляецца слухачом падрыхтоўчых аддзяленняў адной з ВНУ Гомеля. Кажы, што выпіў трохі піва і маленькую чарку гарэлкі. Так, за кампані

Экслібрэс «Звязды»

АБ ТЫМ, ШТО ЗАБЫЦЦЮ НЕ ПАДУЛАДНА

«Вытокі мужнасці спасцігаючы» — кніга, што выйшла ў выдавецтва «Беларуская навука», прысвачана праблеме мастацкага асэнсавання беларускай літаратуры падзей Вялікай Айчыннай вайны.

Беларусы стварылі вялікую літаратуру пра мінулую вайну, праўда, поспех у асэнсаванні яе падзей прыйшоў не адразу, а праз пераадоленне павярхоўна-фанфарнага паказу гераізму, пераможна-парадных штампаму, — адначасна навуковы рэдактар выдання, член-карэспандант НАН Беларусі, вядомы літаратуразнаўца Сцяпан Лаўшук. «І кожнае новае пакаленне літаратараў уносіла ў гэту пачасную справу сваю лепту, Зрэшты, на характар паказу вайны ў літаратуры ўплывалі не столькі змены творчых пакаленняў, колькі змены ў сацыяльна-палітычным, ідэалагічным курсе краіны. Асабліва наглядна гэта праявілася ў другой палове 1950-х гадоў (хрушчоўска адліга) і ў канцы 1980-х, калі ў СССР пачала разгортавацца так званая сацыяльна-палітычная перабудова... Менавіта ў гэты час у літаратуры разгарнуліся пакутлы працэс творчых пераарыентацый, прайшлі дыскусіі аб выбары мастацка-выяўленчых прыярытэтаў. Асабліваю вострымі набылі спрэчкі менавіта аб здабытках і прапях асэнсавання падзей Вялікай Айчыннай вайны». Дысанансы яскрава выявіліся напрыканцы мінулага стагоддзя, калі дастаткова настольіва і патрабавальна заявілі пра свае прэтэнзіі на гістарычную годнасць тыя, хто ў час вайны працітавалі п'ятрымаці, абаронцам Айчыны. Былыя паліцэйскія, байцы Арміі Краўвай, калабаранты самага рознага кіталту ў некаторых сродках масавай інфармацыйнай сталі выступаюцца героямі і пакутнікамі. Затое партызаны на зываліся арганізаванымі (менавіта так і называла габельсгаўская прапаганда) бандытамі, якія рабавалі і тэрарызавалі шывільнае насельніцтва. Ніхто з «крытыкаў» не абцяжарваў сябе пошукмі аргументаў, не імкнуўся абарэпаці на надзеіны грунт гістарычнай праўды.

Аўтары кнігі «Вытокі мужнасці спасцігаючы» С. Андрэюк, Л. Гарэлік, В. Журавлёў, М. Тычына, Л. Гаранін даследавалі тэму Вялікай Айчыннай вайны з вышыні XXI ст., паставішы ў цэнтр увагі праблемы п'ятрыэтазму, духоўных ідэалаў, нацыянальных архаызмаў і стэрэатыпаў.

Вялікая ўагва нададзена раскрыццю сваеасаблівага асэнсавання найбольш трагічных старонак ваеннага ліхалецця прадстаўніцкіх розных пакаленняў беларускіх пісьмемнікаў, а таксама аб'ектыўнай навуковай ацэнкі рознага роду інсінувацый, якія ўтрымліваліся ў адрэдаваных некаторых замежных і айчынных вучоных, у асобных публікацыях перыядычнага друку.

Таццяна ПАДАЛЯК.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ КОНКУРСА

Государственный комитет по имуществу Республики Беларусь извещает о проведении открытого конкурса по продаже принадлежащих Республике Беларусь акций открытого акционерного общества «ЗАВОД ПО РЕМОНТУ И ТЕХНИЧЕСКОМУ ОБСЛУЖИВАНИЮ ВЫЧИСЛИТЕЛЬНОЙ ТЕХНИКИ» (далее - ОАО «БЕЛСЧЕТТЕХНИКА»). Конкурс состоится 23 августа 2007 г. в 10.00 по адресу: г. Минск, переулок Краснозвездный, 12.

Продавец - Государственный комитет по имуществу Республики Беларусь, г. Минск, переулок Краснозвездный, 12.

Для участия в конкурсе в срок до 16.00 31 июля 2007 г. по адресу: г. Минск, пер. Краснозвездный,12 предоставляются следующие документы:

- заявление на участие в конкурсе по установленной форме;
- юридическими лицами - резидентами Республики Беларусь - нотариально заверенные копии учредительных документов и свидетельства о государственной регистрации, доверенность представителя юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководителем);
- представителями физических лиц - резидентов Республики Беларусь - нотариально заверенная доверенность;
- юридическими лицами - нерезидентами Республики Беларусь - легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового

№	Полное и сокращенное наименования открытого акционерного общества, его адрес	Уставный фонд, шт. акции	Номинальная стоимость акций, рублей	Доля государства в уставном фонде		Предлагается для реализации		Начальная цена	Условия конкурса в отношении открытого акционерного общества
				кол-во акций, шт.	в % к УФ	кол-во акций, шт.	в % к УФ		
МИНИСТЕРСТВО СТАТИСТИКИ И АНАЛИЗА									
1	Открытое акционерное общество «ЗАВОД ПО РЕМОНТУ И ТЕХНИЧЕСКОМУ ОБСЛУЖИВАНИЮ ВЫЧИСЛИТЕЛЬНОЙ ТЕХНИКИ» (ОАО «БЕЛСЧЕТТЕХНИКА»), г. Минск, пер. Бехтерева, 8	124806	2000	37536	30,075	37536	30,075	159272	5978433792

Предоставить ОАО «БЕЛСЧЕТТЕХНИКА» беспроцентный заем сроком на десять лет не менее 500 млн. долларов США, в 2007 году – 250 тыс. долларов США, в 2008 году – 250 тыс. долларов США.									

Закон Республики Беларусь

Аб унясенні змяненняў і дапуненняў у некаторыя законы Рэспублікі Беларусь па пытаннях, якія звязаны са зняццем з пасады падазронага або абвінавачванага органа, які вядзе крымінальны працэс

Прыняты Палатай прадстаўнікоў 4 мая 2007 года
Адобраны Саветам Рэспублікі 28 мая 2007 года

Арткyлул 1. Унесці ў Крымінальна-працэсуальны кодэкс Рэспублікі Беларусь ад 16 ліпеня 1999 года (Нацыянальны рэстр прававых актаў Рэспублікі Беларусь, 2000 г., № 77—78, 2/71; 2005 г., № 175, 2/1144) наступныя змяненні і дапуненні:

- У артыкуле 131:
  - у частцы 1 словы «на рабоце» замяніць словамі «на пасадзе»;
  - частку 3 выкласці ў наступнай рэдакцыі:
  - 3. Часова знятыя з пасады падазроны або абвінавачваны маюць права на штомесячную дзяржаўнай дапамогу, калі яны не займаюцца іншай аплатнай дзейнасцю. У выпадку прымянення ў адносінах да падазронага або абвінавачванага, які часова зняты з пасады, меры стрымання ў выглядзе заключэння пад варту выплата штомесячнай дзяржаўнай дапамогі прышывляецца.»
  - частку 4 дапоўніць трэцім сказам наступнага зместу: «Пастанова (прысуд) аб адмене часовага зняцця падазронага або абвінавачванага з пасады накіроўваецца па месцы іх работы (службы).».
- Частку 1 артыкула 162 дапоўніць пунктам 9 наступнага зместу: «9) сум штомесячнай дзяржаўнай дапамогі, якая выплчваецца ў выглядку, прадугледжаным часткай 3 артыкула 131 гэтага Кодэкса».
- Арткyлул 2.** Частку другую артыкула 51 Закона Рэспублікі Беларусь ад 17 красавіка 1992 года «Аб пенсійным забеспячэнні» (Ведомасці Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь, 1992 г., № 17, ст. 275; Нацыянальны рэстр прававых актаў Рэспублікі Беларусь, 2006 г., № 114, 2/1252) дапоўніць пунктам «м» наступнага зместу:

«м) атрымання штомесячнай дзяржаўнай дапамогі асобамі ў сувязі з часовым зняццем іх з пасады па патрабаванню органа, які вядзе крымінальны працэс, крымінальнае праследаванне супраць якіх спынена па падставах, прадугледжаных пунктамі 1, 2, 8—10 часткі 1 артыкула 29 і часткай 2 артыкула 250 Крымінальна-працэсуальнага кодэкса Рэспублікі Беларусь, або якія апраўданы судом.».

Арткyлул 3. Савету Міністраў Рэспублікі Беларусь у трохмесячны тэрмін з дня афіцыйнага апублікавання гэтага Закона: вызначыць парадак і памер выплаты штомесячнай дзяржаўнай дапамогі ў выпадку часовага зняцця з пасады падазронага або абвінавачванага органа, які вядзе крымінальны працэс; забяспечыць прывядзенне актаў заканадаўства Рэспублікі Беларусь у адпаведнасць з гэтым Законом; прыняць іншыя меры па рэалізацыі палажэнняў гэтага Закона.

Арткyлул 4. Гэты Закон уступае ў сілу праз тры месяцы пасля яго афіцыйнага апублікавання, за выключэннем гэтага артыкула і артыкула 3, якія ўступаюць у сілу з дня афіцыйнага апублікавання гэтага Закона.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь А. ЛУКАШЭНКА *12 чэрвеня 2007 года, г. Мінск. № 234-З*

ГОМЕЛЬШЧЫНА—МАСКВА

13 чэрвеня ў Гомельскай вобласці пачаліся Дні Паўднёва-Заходняй адміністрацыйнай акругі Масквы, у сувязі з чым да нас прыйшла афіцыйная дэлегацыя на чале з прэфектам акругі Аляксеем Чэлышавым.

Госці ўсклалі кветкі і ванкі да Брацкай магілы савецкіх воінаў і партызанаў, пасля чаго адбылося падпісанне пагадненняў паміж управамі раёнаў акругі і гарадскімі і раённымі выканаўчымі камітэтамі вобласці. Тут трэба сказаць, што сталіца Расійскай Федэрацыі з’яўляецца для Гомельшчыны вядучым гандлёвым партнёрам з усяй 77 адміністрацыйных суб’ектаў гэтай краіны.

Адным з прыкладаў паспяховага ўзаемадзеяння з Масквой і ўказначай акругай з’яўляецца арганізацыя з 2002 года на тэрыторыі акругі выязных кірмашоў па продажу беларускіх тавараў, якія карыстаюцца там попытам. Летась нашы гандлёвыя і прамысловыя

арганізацыі прадалі іх на мільён долараў, а з пачатку гэтага года — на 479 тысяч. Да канца года плануецца правесці там сем выязных кірмашоў. Працягваецца рэалізацыя сумеснага праекта па будаўніцтву Палаца гульнявых відаў спорту на тэрыторыі акругі.

— Дні акругі, якія праходзяць на Гомельшчыне, — казала старшыня аблвыканкама Аляксандр Якабсон, — гэта яшчэ адзін крок наперад ва ўшчыльненні нашых кантактаў.

Гэта ж пацвердзіў і Аляксей Чэлышаў, які паведаміў, што ў верасні акругі адрываецца магазін з «Сябры», дзе будзе арганізаваны продаж гомельскіх тавараў.

Уладзімір ПЕРНІКАЎ.

У АЗДАРАЎЛЕНЧЫМ ЦЭНТРЫ ЗАГІНУЎ ХЛОПЧЫК

Гэта здарылася 12 чэрвеня а дзясятай гадзіне вечара, калі ў «Рамантыцы», дзіцячым разбілатыйным цэнтры будаўнікоў трэста № 27, што ў прыгарадзе Гомеля, скончылася дыскатэка. Дзеці пачалі гуляць у так званыя даганялькі, і хлопчык, 1996 года нараджэння, урэзаўся ў шкло дзвярэй, якое абрынулася на яго. На месца здарэння прыбыла брыгада хуткай медыцыйскай дапамогі, якая сорак хвілін змагалася за жыццё хлопчыка, але выратаваць яго не удалося. Ён памёр ад страты крыві.

Уладзімір ПЕРНІКАЎ.

У КРЫЧАВЕ ЗАБІЛІ ДЗЮКА

Хлопчык, якому праз некалькі дзён павінна было споўніцца 8 гадоў, быў забіты ў кватэры сваёй бабুলі ў крычакскім мікрараёне Сож. Забойца нанёс дзіцяці каля дзесятка нажавых раненняў. Падазрююць у гэтым страшным учынку 25-гадовага стрыжняча брата ахвяры. За што забілі хлопчыка, які прыхаў з Гомеля ў госці да бабুলі, і што насамрэч адбылося ноччу ў кватэры — яшчэ давядзецца высветліць следству.

Ул. інф.

АБРАНЫ СТАРШЫНЯ БЕЛАРУСКАЙ АСАЦЫЯЦЫІ СПАРТЫЎНАЙ ПРЭСЫ

12 чэрвеня адбылася справазданча-выбарная канферэнцыя грамадскага аб’яднання «Беларуская асацыяцыя спартыўнай прэсы» (БАСП). Дэлегаты форуму аднагалосна прадуюжылі на другі тэрмін паўнамоцты старшыні БАСП Пятра Рабухіна, які з’яўляецца таксама прэсцэнташ Нацыянальнага алімпійскага камітэта.

Намеснікам старшыні БАСП выбараны намеснік рэдактара газеты «Звязда» Уладзімір Здановіч. Выбарны таксама прэзідэнтм Беларускай асацыяцыі спартыўнай прэсы ў складзе 5 чалавек.

Гасцямі справазданча-выбарнай канферэнцыі БАСП былі прэзідэнт Еўрапейскай асацыяцыі спартыўнай прэсы (UEPS) Ежы Якабш, віцэ-прэзідэнт Міжнароднай асацыяцыі спартыўнай прэсы (AIPS) Мікалай Дзідгаліпаў, а таксама першы віцэ-прэзідэнт НАК Беларусі Генадзь Аляксеенка.

БЕЛТА.

Звязда - 90: адваротны адлік

Героямі нашых публікацый становяцца самыя розныя людзі, але асабліва пашана — ветэранам Вялікай Айчыннай вайны. Адзін з іх — Аляксандр Сільвашка, цікавы чалавек, пасляваенны лёс якога ў многім вызначыла памятная сустрэча савецкіх вайсковцаў з амерыканскімі на рацэ Эльбе. Аляксандр Сільвашка:

— Са «Звяздою» звязаны вельмі прыемныя ўражанні. Напэўна таму, што яна па духу — пазітыўная. А заўважаць добрае ў звычайных рэчах — вельмі неабходная якасць для журналіста. Выдатна, што вы распавядаеце аб дасягненнях у жыцці рэспублікі, і добра, што звяртаеце увагу на недахопы: прэса — гэта як камісар на фронце, які сочыць за баявым духам, ведае, як яго падняць.

Вельмі прыемна, што са «Звяздою» мяне вяднае менавіта ваеннае мінулае. Газета, якая выдвалася ў падполлі — унікальная з’ява. Яна перажыла самыя балючыя моманты для народа, адлюстроўвала яго пакуты, паказвала прыклад, які не губляць веру, рабіла вялікую справу для Перамогі. І сёння яна штома матэрыялаў прысвечвае ваеннай тэме, за што ад нас, ветэранаў, вялікі дзя-

нак. Напрыклад, артыкул са «Звязды» аб сустрэчы на Эльбе, удзельнікам якой быў і я, прачыталі не толькі ў Беларусі — ён пайшоў у Украіну, на маю радзіму, і быў успрыняты без праблем. Бачыце, газета — гэта не толькі сродак інфармацыі, гэта яшчэ і леталісец, і дапамога ў зносінах паміж людзьмі, якія праз яе могуць падтрымліваць сувязі, даведваюцца адзін пра другога, радаваюцца за іншых, зведваюць пачуццё гонару. Магу падзякаваць за супрацоўніцтва ў такой важнай справе, як умацаванне сяброўства паміж рознымі народамі — у 45-м годзе, пазнаёміўшыся з амерыканцамі, я зразумеў, як гэта важна для таго, каб у свеце больш не было войнаў і розныя народы разумелі адзін аднаго. «Звязда» з дапамогаю лепш разумее беларусаў.

Канешне, кожны ваш чытач сам ведае, за што варта павяжаць газету. Думаю, што 90-годдзе — годная дата, якую трэба святкаваць адвадлена, і каб такіх святаў у нас было яшчэ шмат. Таму што сёння газета сваёй публікацыямі спрыяе будаўніцтву моцнай дзяржавы пад назвай Беларусь.

Ларыса ЦІМОШЫК.

Да юбілею «Звязды» засталася 56 дзён

Нас яднае ваеннае мінулае

Героямі нашых публікацый становяцца самыя розныя людзі, але асабліва пашана — ветэранам Вялікай Айчыннай вайны. Адзін з іх — Аляксандр Сільвашка, цікавы чалавек, пасляваенны лёс якога ў многім вызначыла памятная сустрэча савецкіх вайсковцаў з амерыканскімі на рацэ Эльбе. Аляксандр Сільвашка:

— Са «Звяздою» звязаны вельмі прыемныя ўражанні. Напэўна таму, што яна па духу — пазітыўная. А заўважаць добрае ў звычайных рэчах — вельмі неабходная якасць для журналіста. Выдатна, што вы распавядаеце аб дасягненнях у жыцці рэспублікі, і добра, што звяртаеце увагу на недахопы: прэса — гэта як камісар на фронце, які сочыць за баявым духам, ведае, як яго падняць.

Вельмі прыемна, што са «Звяздою» мяне вяднае менавіта ваеннае мінулае. Газета, якая выдвалася ў падполлі — унікальная з’ява. Яна перажыла самыя балючыя моманты для народа, адлюстроўвала яго пакуты, паказвала прыклад, які не губляць веру, рабіла вялікую справу для Перамогі. І сёння яна штома матэрыялаў прысвечвае ваеннай тэме, за што ад нас, ветэранаў, вялікі дзя-

Большасць дэлегацы на сесіі Савета ААН па правах чалавека выказаліся за скасаванне мандата спецдакладчыка па Беларусі

Большасць дэлегацыі ў час праведзенай ў Жэневе 5-й сесіі Савета ААН па правах чалавека выказаліся за неадкладнае скасаванне мандата спецдакладчыка па Беларусі. Аб гэтым паведамілі карэспанданту БЕЛТА ў Пастаянным прадстаўніцтве Беларусі пры Адзінцтэйні ААН і іншых міжнародных арганізацыях у Жэневе.

У ходзе інтэрв’юўнага дыялогу па дакладу спецдакладчыка Савета ААН па правах чалавека па Беларусі Адрэяна Северына прынялі ўдзел 22 дзяржавы. Усе, за выключэннем ЕС, ЗША і Канады, падкрэслілі неабходнасць скасавання мандата спецдакладчыка па

Беларусі. Сваю пазіцыю агучылі Расія, Кітай, Індыя, Венесуэла, Куба, Пакістан (ад імя АІК), Алжыр, ПАР, Інданезія, Малайзія, Бангладэш, Судан, Узбекістан, Іран.

Расійскі прадстаўнік адзначыў, што спецдакладчык не змог захаваць непрадузятысць і аб’ектыўнасць у сваёй дзейнасці. Ён падкрэсліў надпушчальнасць заклікаў Адрэяна Северына да эканамічнай блакады і бессэнсоўнасць супрацоўніцтва з такімі спецдакладчыкамі.

Пакістан выказаў здзіўленне, што спецдакладчык прадуўжае знаходзіцца «ў свеце нерэальнасці». Жорстка крытыкавалася перакананнасць Адрэяна Северына ў «неаб-

Ведай нашых! БЕЛАРУСКІЯ РЭКЛАМІСТЫ ВYZНАЧЫЛІСЯ

З 8-га Міжнароднага фестываля рэкламы, што прайшоў у Кіеве, беларусы прывезлі прэстыжную ўзнагароду. Журы прызнала лепшымі ў конкурсе «PR-праекты» распрацоўкі камунікацыйнага агенцтва «Арт-стайлер».

Прыз атрымалі адразу дзве работы беларусаў: комплексная праграма кіравання ўнутранымі камунікацыямі (пабудова карпаратыўнай культуры) і карпаратыўнае выданне «Тры грані перамогі». Абодва праекты былі рэалізаваны сумесна з аздзелам на карпаратыўных сувязях ЗП «Брытніш-Амерыкан Тобакко». Як адначасна кіраўнік гэтага аздзела Сяргеій Буры, гэта сапраўды важна і каштоўна, калі форма і напэўненне праектаў прызначаюцца на такім высокім міжнародным узроўні.

Дарэчы, для выдання «Тры грані перамогі» гэта ўжо другі па ліку сур’ёзны поспех: у 2006 годзе яго было прызнана лепшым карпаратыўным выданнем у Беларусі.

Віктар КУШАЛЬ.

Каталіцыя епіскапы абмяркуюць праблемы міграцыі

Штогадовая сустрэча генеральных Сакратароў Епіскапскіх канферэнцый Еўропы, якія сёлета пройдзе ў Мінску, распачне сваю дзейнасць Урачыстым набавжаннем у архідэатры з удзелам усіх біскупаў Беларусі а палове сімвал вечара 14 чэрвеня.

Генеральныя сакратары 34 епіскапальных канферэнцый Еўропы прыбудуць у Мінск па запрашэнню Канферэнцыі Каталічкіх біскупаў Беларусі і яе сакратара епіскапа Антонія Дзямі’яні. Падобная сустрэча абудзецца ў Беларусі ўпершыню.

На сёбч дзень абмяркоўвацца сітуацыя Каталіцкага Касцёла на Беларусі, пытанні, звязаныя з эканамізмам, супрацоўніцтва паміж епіскапскімі канферэнцыямі ў ажыццяўленні пастарскай апекі моладзі, у рабоце з грамадскімі СМІ, адносінах з мусульманамі і іншым. Адной з цэнтральных тэм стане міграцыя. Прадстаўнікі Епіскапскіх канферэнцый звернуць увагу на выкліканую гэтай з’явай абстаноўку ў розных Еўрапейскіх краінах і на значнасць у іх пастарскай апекі Касцёла.

У пятніцу, 15 чэрвеня, дэлегаты адслухаць Еўхарыстыю ў дзвярці прыходах сталіцы а сямёй гадзіне вечара, у суботу, у той жа час, — у касцёле св. Сымона і Алены. 17 чэрвеня, напярэдадні ад’езду, Сакратары Епіскапскіх Канферэнцый наведуюць Насыж, дзе таксама абудзецца набавжэнства.

На пятніцу запланавана сустрэча каталічкіх епіскапаў Еўропы з кіраўніком Беларускай праваслаўнай царквы.

Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА.

ДОНАР АЗНАЧАЕ «ДАРЫЛЬШЧЫК КРЫВІ»

14 чэрвеня — Сусветны дзень донара крыві. У Беларусі, паводле інфармацыі службы пералівання крыві, колькасць людзей, якія хоць бы аднойчы выконвалі донарскую місію, дасягае двух мільёнаў чалавек. А ганаровымі донарамі з’яўляюцца 40 тыс. 271 чалавек — гэта людзі, якія здавалі сваю кроў не менш як 40 разоў. Прычым сярод іх ёсць і дwoйчы, і тройчы донары-героі.

— Некаторыя нашы донары здалі ўжо па 300—500 доз плазмы, — паведаміла на сустрэчы з журналістамі ў Нацыянальным прэсцэнтатэзе Намеснік дырэктара РНПЦ гематалогіі і трансфузіялогіі Эфір СВІРНОЎСКАЯ. — Мы вельмі даражым гэтым людзям. 40 донараў ад агульнай колькасці донараў складае моладзь ва ўзросце да 30 гадоў. Яшчэ 30 працэнтаў — гэта людзі ва ўзросце ад 31 да 45 гадоў і столькі ж — ва ўзросце ад 46 да 60 гадоў. На сёння і па ўзроўню аказання трансфузіялагічнай дапамогі, і па забяспечанасці хворых кампанентамі крыві, і па колькасці донараў Беларусі ні ў чым не саступае развітым краінам Еўропы. Усе рэкамендацыі Сусветнай арганізацыі аховы здароўя ў нашай краіне даўно выконваюцца. Больш за тое, мы ўжо нават пайшлі наперад, што выклікае здзіўленне ў нашых заходніх калег. Для прыкладу, мы адмовіліся ад многіх формў донарства, у прыватнасці ад сваяцкага донарства. Справа ў тым, што трансфузіялогія не развіваецца асобна ад іншых сфераў медыцыны, а абіраецца іна іх дасягненні. Сёння, напрыклад, ужо вядома, што кроў блізкай сваякоў можа выклікаць у рэцыпіента ўскладненні. Да таго ж у Беларусі створана, без перабольшання, унікальная сістэма адбору патэнцыйных донараў. Па-першае, катэгарычна забараняецца здаваць кроў людзям, якія перахварэлі на вірусныя гепатыты, туберкулёз, сіділіс, людзям з наркатычнай залежнасцю, хворым на алкагалізм і ВІЧ-інфіцыраваным. Уся інфармацыя аб іх у абавязковым парадку паступае з дыспансэраў і медыцынскіх устаноў у рэспубліканскую службу крыві. Такім чынам, мы валодаем нават больш поўнай карцінай аб стане здароўя донара, чым паліклініка па яго месцы жыхарства. Па-другое, усе патэнцыйныя донары праходзяць анкетаванне і медыцынскі агляд. Патрабаванні да іх здароўя — надзвычай жорсткія. Па-трэцяе, донарская кроў праходзіць абавязковае абследаванне з дапамогай высокасפעцыфічных і высокаадчувальных тэст-сістэм ІІІ і ІV пакаленняў. Плюс «свежыя» прадукты крыві адраўняюцца на абавязковую трохмесячную каранцінацыю. І толькі ў тым выпадку, калі за гэты час не стануць вядомыя новыя факты аб здароўі донара, яго кроў прызначаецца прыдатнай для выратвання жыцця іншага чалавека.

Паводле слоў дырэктара РНПЦ гематалогіі і трансфузіялогіі Міхаіла Патапнева, на працягу апошніх пяці гадоў колькасць кроваздач на 1000 жыхароў вагавецца ў Беларусі ад 39,3 да 44,7 пры сярэдняй дозе кроваздачы 470 мілілітраў. Асноўная стаўка сёння робіцца на пастаянных донараў. За кошт донараў, якія здаюць кроў рэгулярна, агульная іх колькасць за апош-

няе дзесяцігоддзе скарацілася ў Беларусі на 50 працэнтаў, у той час як аб’ём нарыхтаванай крыві ўзрос на 15 працэнтаў і склаў летась 18,1 мл палцыйнай крыві ў разліку на кожнага жыхара. — Я лічу, што донарам па ключ сэрца павінен стаць кожны здаровы чалавек, паколькі ў пераладдзе з лацінскай мовы слова «донар» азначае «дарыльшчык крыві», — падкрэсліла Эфір Свірноўская. — Падчас кожнай справазданча донар страчвае дзясцяты частку аб’ёму сваёй крыві, якая аднаўляецца пры-

блізна на працягу сутак, дзякуючы выпітай вадкасці і паступленню клетак крыві з так званага «дэпо». Таму ўсе меркаваныя, быццам бы рэгулярныя кроваздачы могуць негатыўна адбіцца на здароўі донара, не маюць ніякіх медыцынскіх абгрунтаванняў. Хутчэй, наадварот: рэгулярныя кроваздачы стымулююць у донараў работу коснага мозгу, а гэта з’яўляецца гарантыяй таго, што ў выпадку влікай страты крыві арганізм гэтых людзей зможа кампенсаваць «недастачу».

Спецыялісты службы пералівання крыві перакананыя, што адмена льгот ганаровым донарам, якая мо- ж

Инфарм-укол ЛЕКАВЫ ЗЯЛЁНЫ ЧАЙ

Колішнія эксперыменты з узделам 10 чалавек паказалі, што некалькі кубкаў моцнага зялёнага чаю дазваляюць спаліць каля 80 ккал. Аднак у выніку апошніх даследаванняў вучоныя прыйшлі да высновы, што знізіць вагу гэты напой дапамагае мала.

Нягледзячы на тое, што эфект спалвання тлушчу зялёным чаем не даказаны, адмаўляцца ад яго не варта, паколькі ў ім шмат карыснага. У прыватнасці, комплекс катэніну і вітаміну С — антыаксідантаў, якія абараняюць ад раку.

ЛЕПЕЙ МЕНШ, ДЫ ЧАСТА

Вядома, што харчавання трэба 6 разоў на дзень дробнымі порцыямі. Сутнасць тэорыі ў тым, што чым часцей мы ядым, тым больш энергія затрачвае арганізм на ператравліванне ежы. Аднак даследчыкі ўніверсітэта ў штаце Юта сцвярджаюць, што калі і ёсць нейкі перавагі ад такога падыходу да ежы, то яны мінімальныя.

Іншая справа, што частая перакісы дапамагаюць лепей кантраляваць вагу, узровень цукру застасца стабільным на працягу дня, таму моцных прыступоў голаду не здараецца. Галоўны «плюс» — мы не перадаем.

СТРОГА ПА ГРАФІКУ

Яшчэ больш эфектыўна, чым дробная прыёмы ежы, харчавання строга па графіку. Гэта вельмі важна для абмену рэчываў.

Выснова была зроблена на падставе працяглага назірання за жывёламі, якіх кармілі па графіку. Тыя, хто не ведаў, калі ім дадуць паеці, былі значна больш схільнымі назапашваць калорыі, а значыць, і тлушчавую тканку. Вопыт праводзіць толькі на жывёлах, аднак варта памятаць, што абменныя працэсы ва ўсіх жывых істот працякаюць прыкладна аднолькава.

П'ЁМ, П'ЁМ, П'ЁМ

Наколькі вада уплывае на метабалізм, мэрвавае рана, аднак усё роўна варта ўжываць яе як мага больш і пажадана ў ахалоджаным выглядзе, — тэды арганізм будзе затрачваць дадатковую энергію на яе падагрэў.

І БЯЛКІ, І ТЛУШЧЫ І З ВУГЛЯВОДАМІ

Вядома, што на расшчэпленне тлушчавога арганізму затрачвае 5 працэнтаў іх каларыйнасці, на расшчэпленне складаных вугляводаў (асноўная крыніца — збожжавыя) — 5—20 працэнтаў і на расшчэпленне бялкоў — 10—30 працэнтаў.

З другога боку, самую працяглую энергію, якая не дазваляе разгубіць голаду, забяспечваюць менавіта складаныя вугляводы. Да таго ж яны служаць цудоўным палівам для работы мышцаў і мозгу. Кожны прыём ежы павінен быць камбінаваным — утрымліваць і вугляводы, і бялкі. Пры гэтым ўжываюць апошніх трэба абмежаваць 45 грамамі ў дзень. Каб выключыць залішняю нагрузку на ныркі.

КРЫШКУ ВОСТРАНЬКАГА

Ніхто не даказаў, што вострыя спецыяльныя працэсы метабалізму, аднак дадаць іх да абеда не нашкодзіць. Плякучы перац забівае гіпласныя бактэрыі, што асабліва актуальна летам, калі прадукты хутка псуваюцца.

ЛЮБЯЦЬ «САВУШКУ» І БЕЛАРУС, І РАСІЯНЫН

Тварог ААТ «Савушкін прадукт» стаў адзінай гандлёвай маркай, якая ўвайшла ў дзесятку любімых брэндаў расійскіх пакупнікоў разам з брэндамі ААТ «Вім-Біль-Дан. Прадукты харчавання» і ААТ «Данон-Інсэст».

Маскоўская кампанія CVS Consulting распытала пакупнікоў у адпаведных месцах продажу аб слажывецкіх перавагах падчас выбару кісламолочнай прадукцыі. Апытанне паказала, што часам пакупнікі ў першую чаргу звяртаюць увагу на склад, дату вытворчасці і тэрмін захоўвання, марку ці брэнд вытворцы, а таксама на тып упакоўкі.

На разіме ААТ «Савушкін прадукт» быў узнагароджаны ў межах наўдзячнага сьветлянага конкурсу-дэгустацыі «Густ» дыпломам пераможцы ў намінацыі «Масла з каровінага малака» за кісламетанковае, салёнае, 72,5-працэнтнай тлустасці масла «Савушкіна золата».

Святлана БАРЫСЕНКА. РКУП «Фанипольское ОКС» (Продавец) совместно с КУП «Минский областной центр учета недвижимости»

Фестывалі «БАЗАРНЫЯ» ДНІ БУДУЦЬ ГАРАЧЫМІ

Пачаўся продаж білетаў на канцэрты, якія адбудуцца ў межах XVI Міжнароднага фестываля мастацтваў «Славянскі базар у Віцебску». Дарэчы, набыць квітку можна толькі непасрэдна ў фестывальнай сталіцы — заказ білетаў праз Інтэрнэт і ў гэтым годзе наладзіць не атрымаўся.

Што пачым?

Танней за ўсё каштуе падтрымка маленькіх артыстаў у абодва дні дзіцячага музычнага конкурсу «Віцебск-2007» — 3—5 тысяч рублёў (дарэчы, сёлета ў барачыце за гран-пры конкурсу ўдзельнічаюць прадстаўнікі 19 краін свету). Гэтакасама абсалютна ўсім па кішэні «доступна» і глядзельныя залы Дома кіно (к/т «Спартак»), дзе будзе прэзентаваная «Фестывальная кінапраграма-2007»: новыя мастацкія фільмы «Ворагі» (Беларусь), «Дзюймавачка» (Расія), «Вільнюскае гета» (Літва), «Пушкін. Апошняя дуэль» (Расія), «Запарожца за Дунаем» (Украіна), а таксама праграма «Новыя твары беларускага кіно». Білеты на ўсе паказы каштуюць усяго на 4 тысячы.

Крыў больш дэвядзецца выкладзі, каб трапіць на спектаклі «Тэатральных сустрэч-2007» — ад 5 да 20 тысяч беларускіх рублёў, у залежнасці ад «зорнасці» пастаноўкі. У гэтых жа цэнавых межах вагаецца кошт білетаў на абодва дні конкурсу выканаўцаў эстраднай песні «Віцебск-2007».

Самым дарагім ва ўсіх сэнсах па традыцыі стане для глядачоў канцэрт урачыстага адкрыцця фестываля, дзе заняты ўсё адразу, ад узыходзячай зорачкі Андрэя Кунца да шыкоўнай дзівы Патрыцыі Каас — білеты на канцэрт каштуюць сама меней 30, сама болей 200 тысяч рублёў. Зоршты, вярзак білеты на гэты канцэрт, як паведамілі нам у фестывальных касах, карыстаюцца найбольшым попытам.

З «солныкаў», якіх сёлета зусім небагата, адносна дарагім можна назваць хіба што канцэрт Валерыя Лявончыца ў ноч з 5 на 6 ліпеня — білеты каштуюць ад 20 да 80 тысяч.

Хто тут?

Сольныя канцэрты дадуць таксама любімы многім пакаленням бард Алег Міцкеў і арт-група «Хор Турэжака». Легенда савецкай эстрады Эдзіта Пеха наладзіць бенефіс пад назвай «Паўстагоддзя з песняй» — з удзелам як «зорак» Іоны Бранявіцкай, Лаліты, Александры Памухтавай і Мікалая Дабрановава, Льва Лешчанкі, Ільі Рэзніка, так і малавядомых пакуль што калектываў.

Са зборных выступленняў абядаюць быць найбольш цікавымі гала-канцэрты майстроў мастацтваў — Расіі і асобна Масквы, Беларусі, Украіны, Ізраіля — а таксама праект «Viva, «Еўрабачанне!». Дакладней, у фестывальнай праграме пазначана менавіта такая назва, але, паводле слоў кіраўніка праекта «ЕўраФэст» Аляксандра Ціхановіча (ён жа будзе адным з вядучых канцэртаў), у канчатковым выглядзе ідэя будзе рэалізаваная як «ЕўраФэст» — «Славянскі базар». Песні дружбаў. У ноч з 7 на 8 ліпеня на адной сцэне збяруцца пераможцы «Еўрабачання-2007» сербская спявачка Марыя Шерывафвіч, расійскі гурт «Серабро», беларус Дэмітрый Калдуна, а таксама ўдзельнікі «Еўрабачання» мінулых гадоў Дана Інтэрнэйшлі (Ізраіль), Ціна Караль (Украіна), Жэлька Йоксімавіч (Сербія), «Zdob si Zdub» (Малдова), Анжэліка Агуршва, Паліна Смольва, дзят «Аляксандра і Канстанцін», трымаўтары дзіцячага «Еўрабачання» Ксенія Сітнік і Андрэй Кунец. Плюс удзельнікі нацыянальных беларускіх адборачных тураў — гурты «The Project», «Далі», «Тані-Толкай», Жанэт, Ірына Дарафеева, Аляксандра Гайдук, Алена Грышанова, і спачуючыя ім (а мо будучыя прэтэндэнты?) — Пётр Елфімаў, Саша Нема, Ісцуй Абалая, Венера, «Da Vinci», Аляксей Хлястоў, Дэмітрый Смольскі ды іншыя. Магчымы таксама ўдзел спецыяльных гасцей — напрыклад, вельмі верагоднае выступленне Філіпа Кірковава. Дарэчы, арганізатары мркуюць, што падчас канцэрта можна будзе — з дапамогай галасавання публікі — выявіць кандыдатаў на ўдзел у «Еўрабачанні-2008».

У рэшце рэшт, на фестывалі кожны знойдзе сабе мерапрыемства даспадобы, няхай гэта будзе джазавы «Салют Луй Армстрангу», вечар рамана «Званы» з Пятром Елфімавым, спектакль Санкт-пецярбургскага акадэмічнага тэатра балета «Ганна Карзіна» альбо фінальную дыска-тэатру «Танцы да раніцы», якая дзіўным чынам аб'яднае кміраў падлеткаў гурт «Чалсі», Ларысу Грыбалеўву і «салодкага» шведа Босана.

Новы расклад

Дарэчы, не пахоўваецца, заўважыўшы, што з конкурснай праграмы маладых эстрадных выканаўцаў «Віцебск-2007» знікла імя Анікі. Гэта не значыць, што салістка Нацыянальнага аркестра сімфанічнай і эстраднай музыкі адмовілася ад спаборніцтва. Проста яна выступіць пад новым імем — Ганна Благава.

Вікторыя ЦЕЛЯШКУ.

Фота: Анастасія КЕШІЦКА.

Угерыянскія сведствы да гаспадарства ў рэгістрацыі са- довацкага таварыства «Зенітчык», серыя НО № 0009157, і Устав таварыства, зарэгістраваныя ў рэгістрацыі Мінскага рай- ісполкома № 4470 ад 23.11.2006 г., лічым недействительными.

ЛЮБЯЦЬ «САВУШКУ» І БЕЛАРУС, І РАСІЯНЫН

Тварог ААТ «Савушкін прадукт» стаў адзінай гандлёвай маркай, якая ўвайшла ў дзесятку любімых брэндаў расійскіх пакупнікоў разам з брэндамі ААТ «Вім-Біль-Дан. Прадукты харчавання» і ААТ «Данон-Інсэст».

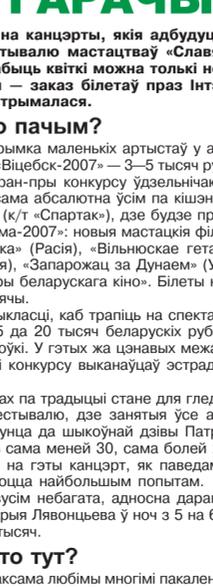
Маскоўская кампанія CVS Consulting распытала пакупнікоў у адпаведных месцах продажу аб слажывецкіх перавагах падчас выбару кісламолочнай прадукцыі. Апытанне паказала, што часам пакупнікі ў першую чаргу звяртаюць увагу на склад, дату вытворчасці і тэрмін захоўвання, марку ці брэнд вытворцы, а таксама на тып упакоўкі.

На разіме ААТ «Савушкін прадукт» быў узнагароджаны ў межах наўдзячнага сьветлянага конкурсу-дэгустацыі «Густ» дыпломам пераможцы ў намінацыі «Масла з каровінага малака» за кісламетанковае, салёнае, 72,5-працэнтнай тлустасці масла «Савушкіна золата».

Святлана БАРЫСЕНКА. РКУП «Фанипольское ОКС» (Продавец) совместно с КУП «Минский областной центр учета недвижимости»

На паліцу

Тэлевядучая, дыджэй радыё, актрыса і пісьменніца Тамара Лісіцкая прэзентавала сваю новую кнігу «Цікі цэнтр»

Калі казаць фармальна, гэта другая вялікая кніга Лісіцкай, надрукаваная ў Беларусі — пасля на- шумелага двухтомнага рамана «Дыётыкі». Калі кагнуць глыбей, высвятляецца, што задумак было значна больш, проста ў асноўным яны так і «аселі» ў маскоўскіх выдавецтвах. Плюс некалькі невядзікі іранічных дэтэктываў. Плюс пэўны час Тамара працавала без імені, так званым «літаратурным неграм», на раскрутку зусім іншага аўтара, чые імя яна не называе нават зараз: «А на- вошта? У нас засталіся цудоўныя адносіны. Не выключана, што аднойчы, быць можа, мы збяромся разам і тады ўжо раскажам пра сваю літаратурную мінуўшчыну».

Дзеянні новага рамана разгортваюцца, як пра- дэстаўляе сама аўтарка, «ва ўмоўнай цыкай сталіцы невядзікіх дзяржаваў». Пры гэтым Тамара падкрэ- слава, што хоча пазбегчы ўсіх географічных, бя- графічных і іншых рэальных паралеляў: як пры- нята казаць, усё супадзенне з рэчаіснасцю выпа- дае. Галоўныя персанажы кнігі — усё без выключ- чэння дзіўныя, ад дома 1949 года пабудовы да бы- лой актрысы, незапаправаванага музыканта, ма- стачка-даўна, бізнэсмена-эмігранта, мясцовай тэле- зоркі ці прыбыльчых-алкагалічкі. Характар большасці сваіх герояў аўтар трапіна вызначае лі- таральна адной фразой. Напрыклад, «свецкая л- выца» і жонка дыпламата Алена — «буйнага дра- пежніка з дробным мозгам», тэлезорка — «мясцо- вае знакіматасць; нікі, але паспяховы», фотамод- дэль, актрыса, прыгажуня Оля Харошыч — «ты- павая геранія глянцавых часопісаў». Не такая дрэн- ная, якой магла б быць, але матывацыі для раз- віцця добрых якасцяў не бачыць, бо не ведае, што такое «матывацыя».

Кніга «Цікі цэнтр», паводле слоў Тамары Лісіцкай, была неабходнай — перш за ўсё для таго, каб атры- маць адказы на вельмі важныя пытанні і вырашыць некаторыя хвалючыя праблемы, вызначыць, што ёсць рэчы больш важныя, чым гламурныя тусюкі і вонкавая паспяховасць. «На той момант у мам жыцці былі складаныя абставіны, і трэба было з імі нейкім чынам спраўляцца, — прыгадвае пісьменніца. — У гэтай кнізе я і знайшла высцеі! Не скажу зараз ну- мары старонак, але ўсё гэтыя пошукі і вынікі там, на старонках, ёсць, і мне будзе вельмі прыемна, калі вы — людзі, хто жыве са мной у адзін час і ў адным горадзе — таксама знойдзеце іх».

— Калі расказваць пра сюжэт, — узяла на сябе Тамара ролю «экскурсавода» па ўласнай кнізе, — то гэта любоўны чатырохкутнік. Паспяховы бізнэсмен, які рэалізаваў сябе ў Маскве, разам з прыгажунь-жонкай вяртаецца ў родны горад, у цэлы двухпавярховы домік, дзе ён вельмі, вельмі папулярны ў сваёй асяродку, а таксама вельмі дзіўнымі персанажамі, сярод якіх ёсць і камічныя, і трагічныя. Бізнэсмен жадае прынесці ў гэты ці- кі цэнтр цывільнасць, але ў выніку атрымліваецца так, што дом яго пагынае... Ён сустрэкае сваё паўсюль, як па-еўрапейскаму ў нас: хоць салому ямо, ды фасон не губляем... Наконт саломы, канешне, пера- большавана. На праспекце столькі кафе, рэстаранаў, крам...! Юсды — еўрапейскі рамонт. Адзін з калегаў голаў ламаў: адуку, маў- лёў, гэта слова? Нічога ж ні еўра- пейскага, ні яўрэйскага... Памы- ляўся. Лычы, усё матэрыялы з Поль- шы, з Германіі... А вось ад яўрэ- яў, мусіць, і сапраўды нічога, бо яны спачатку дамуоць, а потым ро- бяць, а мы... Зрэшты, зноў адхіляемца. Таму прызнаем, што еўрапамонт — гэта «функцыянальна», гэта па-свой- страм з фірмы «Ліна» — прыбы- так, бо, літаральна, «гарышч» абу- тач. Толькі рамонтуй, ды і вытвор- чыя рукі то чалавек, былава, за п'яцігодку туплі не зносіць, а то за месяц-другі... Можна сказаць тады, што «ты — гэтага варты», і справіць новыя сабе?.. Калі грошы ёсць. А калі... Зрэшты, мы адхіліліся — не пра тое размова. Праспект наш вечарам надзіва- калі прыгожы. Аж зяць увесі! Пры- чым не толькі літаратам ды рэкла- мамі — усё дамы «падсвечаны», каб блыск гэты кругласучагна ба- чны быць.

Не сляпыя мы — бачым... Праў- да, не ўсе, а толькі асобныя, хто жыве тут, хто гуляе па начак. Але ж мы — людзі не зайдзюслівыя. Нам і на нашых вуліцах добра, і на хуторах (нават цёмных). А вось госці, прыхаўваючы, хай падзіваць, хай паглядзяць, хай раскажыць

паўсюль, як па-еўрапейскаму ў нас: хоць салому ямо, ды фасон не губляем... Наконт саломы, канешне, пера- большавана. На праспекце столькі кафе, рэстаранаў, крам...! Юсды — еўрапейскі рамонт. Адзін з калегаў голаў ламаў: адуку, маў- лёў, гэта слова? Нічога ж ні еўра- пейскага, ні яўрэйскага... Памы- ляўся. Лычы, усё матэрыялы з Поль- шы, з Германіі... А вось ад яўрэ- яў, мусіць, і сапраўды нічога, бо яны спачатку дамуоць, а потым ро- бяць, а мы... Зрэшты, зноў адхіляемца. Таму прызнаем, што еўрапамонт — гэта «функцыянальна», гэта па-свой- страм з фірмы «Ліна» — прыбы- так, бо, літаральна, «гарышч» абу- тач. Толькі рамонтуй, ды і вытвор- чыя рукі то чалавек, былава, за п'яцігодку туплі не зносіць, а то за месяц-другі... Можна сказаць тады, што «ты — гэтага варты», і справіць новыя сабе?.. Калі грошы ёсць. А калі... Зрэшты, мы адхіліліся — не пра тое размова. Праспект наш вечарам надзіва- калі прыгожы. Аж зяць увесі! Пры- чым не толькі літаратам ды рэкла- мамі — усё дамы «падсвечаны», каб блыск гэты кругласучагна ба- чны быць.

— Тамара, прыхільнікі не перастаюць здзіўляцца, як вы паспяваеце сумяшчаць калоніі ў СМІ, літаратурную працу і яшчэ свежаствараны сетка- вы дзёнік, «Жывы Часопіс». Яно ўжо само пішацца, або гэта проста задзел на наступную кнігу? — Шчыра прызнаюся, вам першай: так, Інтэр- нэт-дзёнік — гэта задзел на будучыню. Стопера- цытна гэта будзе асобная кніга, зараз я проста вы- вучаю пэўныя тэмы, рэакцыю людзей на іх. Хутчэй за ўсё, у кнігі не будзе дакладна вызначанай тэмы — увогуле, гэта ж не новая ідэя, неаднара- зова кнігі выдаліся менавіта на аснове Інтэрнэт- дзёнікаў. З пункту гледжання камерцыі выдатны ход, вельмі запраправавана форма — так што кні- га павіна атрымацца магучая, класная і папуляр- ная. А пакуль што я эксперыментую. Будзе пры- емна, калі ў дзёніку з'явіцца людзі, вядомыя мне візуальна — з вялікім задавальненнем паразмаў- ляюць з ім.

— Тамара, прыхільнікі не перастаюць здзіўляцца, як вы паспяваеце сумяшчаць калоніі ў СМІ, літаратурную працу і яшчэ свежаствараны сетка- вы дзёнік, «Жывы Часопіс». Яно ўжо само пішацца, або гэта проста задзел на наступную кнігу? — Шчыра прызнаюся, вам першай: так, Інтэр- нэт-дзёнік — гэта задзел на будучыню. Стопера- цытна гэта будзе асобная кніга, зараз я проста вы- вучаю пэўныя тэмы, рэакцыю людзей на іх. Хутчэй за ўсё, у кнігі не будзе дакладна вызначанай тэмы — увогуле, гэта ж не новая ідэя, неаднара- зова кнігі выдаліся менавіта на аснове Інтэрнэт- дзёнікаў. З пункту гледжання камерцыі выдатны ход, вельмі запраправавана форма — так што кні- га павіна атрымацца магучая, класная і папуляр- ная. А пакуль што я эксперыментую. Будзе пры- емна, калі ў дзёніку з'явіцца людзі, вядомыя мне візуальна — з вялікім задавальненнем паразмаў- ляюць з ім.

— Тамара, прыхільнікі не перастаюць здзіўляцца, як вы паспяваеце сумяшчаць калоніі ў СМІ, літаратурную працу і яшчэ свежаствараны сетка- вы дзёнік, «Жывы Часопіс». Яно ўжо само пішацца, або гэта проста задзел на наступную кнігу? — Шчыра прызнаюся, вам першай: так, Інтэр- нэт-дзёнік — гэта задзел на будучыню. Стопера- цытна гэта будзе асобная кніга, зараз я проста вы- вучаю пэўныя тэмы, рэакцыю людзей на іх. Хутчэй за ўсё, у кнігі не будзе дакладна вызначанай тэмы — увогуле, гэта ж не новая ідэя, неаднара- зова кнігі выдаліся менавіта на аснове Інтэрнэт- дзёнікаў. З пункту гледжання камерцыі выдатны ход, вельмі запраправавана форма — так што кні- га павіна атрымацца магучая, класная і папуляр- ная. А пакуль што я эксперыментую. Будзе пры- емна, калі ў дзёніку з'явіцца людзі, вядомыя мне візуальна — з вялікім задавальненнем паразмаў- ляюць з ім.

— Тамара, прыхільнікі не перастаюць здзіўляцца, як вы паспяваеце сумяшчаць калоніі ў СМІ, літаратурную працу і яшчэ свежаствараны сетка- вы дзёнік, «Жывы Часопіс». Яно ўжо само пішацца, або гэта проста задзел на наступную кнігу? — Шчыра прызнаюся, вам першай: так, Інтэр- нэт-дзёнік — гэта задзел на будучыню. Стопера- цытна гэта будзе асобная кніга, зараз я проста вы- вучаю пэўныя тэмы, рэакцыю людзей на іх. Хутчэй за ўсё, у кнігі не будзе дакладна вызначанай тэмы — увогуле, гэта ж не новая ідэя, неаднара- зова кнігі выдаліся менавіта на аснове Інтэрнэт- дзёнікаў. З пункту гледжання камерцыі выдатны ход, вельмі запраправавана форма — так што кні- га павіна атрымацца магучая, класная і папуляр- ная. А пакуль што я эксперыментую. Будзе пры- емна, калі ў дзёніку з'явіцца людзі, вядомыя мне візуальна — з вялікім задавальненнем паразмаў- ляюць з ім.

— Тамара, прыхільнікі не перастаюць здзіўляцца, як вы паспяваеце сумяшчаць калоніі ў СМІ, літаратурную працу і яшчэ свежаствараны сетка- вы дзёнік, «Жывы Часопіс». Яно ўжо само пішацца, або гэта проста задзел на наступную кнігу? — Шчыра прызнаюся, вам першай: так, Інтэр- нэт-дзёнік — гэта задзел на будучыню. Стопера- цытна гэта будзе асобная кніга, зараз я проста вы- вучаю пэўныя тэмы, рэакцыю людзей на іх. Хутчэй за ўсё, у кнігі не будзе дакладна вызначанай тэмы — увогуле, гэта ж не новая ідэя, неаднара- зова кнігі выдаліся менавіта на аснове Інтэрнэт- дзёнікаў. З пункту гледжання камерцыі выдатны ход, вельмі запраправавана форма — так што кні- га павіна атрымацца магучая, класная і папуляр- ная. А пакуль што я эксперыментую. Будзе пры- емна, калі ў дзёніку з'явіцца людзі, вядомыя мне візуальна — з вялікім задавальненнем паразмаў- ляюць з ім.

— Тамара, прыхільнікі не перастаюць здзіўляцца, як вы паспяваеце сумяшчаць калоніі ў СМІ, літаратурную працу і яшчэ свежаствараны сетка- вы дзёнік, «Жывы Часопіс». Яно ўжо само пішацца, або гэта проста задзел на наступную кнігу? — Шчыра прызнаюся, вам першай: так, Інтэр- нэт-дзёнік — гэта задзел на будучыню. Стопера- цытна гэта будзе асобная кніга, зараз я проста вы- вучаю пэўныя тэмы, рэакцыю людзей на іх. Хутчэй за ўсё, у кнігі не будзе дакладна вызначанай тэмы — увогуле, гэта ж не новая ідэя, неаднара- зова кнігі выдаліся менавіта на аснове Інтэрнэт- дзёнікаў. З пункту гледжання камерцыі выдатны ход, вельмі запраправавана форма — так што кні- га павіна атрымацца магучая, класная і папуляр- ная. А пакуль што я эксперыментую. Будзе пры- емна, калі ў дзёніку з'явіцца людзі, вядомыя мне візуальна — з вялікім задавальненнем паразмаў- ляюць з ім.

— Тамара, прыхільнікі не перастаюць здзіўляцца, як вы паспяваеце сумяшчаць калоніі ў СМІ, літаратурную працу і яшчэ свежаствараны сетка- вы дзёнік, «Жывы Часопіс». Яно ўжо само пішацца, або гэта проста задзел на наступную кнігу? — Шчыра прызнаюся, вам першай: так, Інтэр- нэт-дзёнік — гэта задзел на будучыню. Стопера- цытна гэта будзе асобная кніга, зараз я проста вы- вучаю пэўныя тэмы, рэакцыю людзей на іх. Хутчэй за ўсё, у кнігі не будзе дакладна вызначанай тэмы — увогуле, гэта ж не новая ідэя, неаднара- зова кнігі выдаліся менавіта на аснове Інтэрнэт- дзёнікаў. З пункту гледжання камерцыі выдатны ход, вельмі запраправавана форма — так што кні- га павіна атрымацца магучая, класная і папуляр- ная. А пакуль што я эксперыментую. Будзе пры- емна, калі ў дзёніку з'явіцца людзі, вядомыя мне візуальна — з вялікім задавальненнем паразмаў- ляюць з ім.

— Тамара, прыхільнікі не перастаюць здзіўляцца, як вы паспяваеце сумяшчаць калоніі ў СМІ, літаратурную працу і яшчэ свежаствараны сетка- вы дзёнік, «Жывы Часопіс». Яно ўжо само пішацца, або гэта проста задзел на наступную кнігу? — Шчыра прызнаюся, вам першай: так, Інтэр- нэт-дзёнік — гэта задзел на будучыню. Стопера- цытна гэта будзе асобная кніга, зараз я проста вы- вучаю пэўныя тэмы, рэакцыю людзей на іх. Хутчэй за ўсё, у кнігі не будзе дакладна вызначанай тэмы — увогуле, гэта ж не новая ідэя, неаднара- зова кнігі выдаліся менавіта на аснове Інтэрнэт- дзёнікаў. З пункту гледжання камерцыі выдатны ход, вельмі запраправавана форма — так што кні- га павіна атрымацца магучая, класная і папуляр- ная. А пакуль што я эксперыментую. Будзе пры- емна, калі ў дзёніку з'явіцца людзі, вядомыя мне візуальна — з вялікім задавальненнем паразмаў- ляюць з ім.

— Тамара, прыхільнікі не перастаюць здзіўляцца, як вы паспяваеце сумяшчаць калоніі ў СМІ, літаратурную працу і яшчэ свежаствараны сетка- вы дзёнік, «Жывы Часопіс». Яно ўжо само пішацца, або гэта проста задзел на наступную кнігу? — Шчыра прызнаюся, вам першай: так, Інтэр- нэт-дзёнік — гэта задзел на будучыню. Стопера- цытна гэта будзе асобная кніга, зараз я проста вы- вучаю пэўныя тэмы, рэакцыю людзей на іх. Хутчэй за ўсё, у кнігі не будзе дакладна вызначанай тэмы — увогуле, гэта ж не новая ідэя, неаднара- зова кнігі выдаліся менавіта на аснове Інтэрнэт- дзёнікаў. З пункту гледжання камерцыі выдатны ход, вельмі запраправавана форма — так што кні- га павіна атрымацца магучая, класная і папуляр- ная. А пакуль што я эксперыментую. Будзе пры- емна, калі ў дзёніку з'явіцца людзі, вядомыя мне візуальна — з вялікім задавальненнем паразмаў- ляюць з ім.

— Тамара, прыхільнікі не перастаюць здзіўляцца, як вы паспяваеце сумяшчаць калоніі ў СМІ, літаратурную працу і яшчэ свежаствараны сетка- вы дзёнік, «Жывы Часопіс». Яно ўжо само пішацца, або гэта проста задзел на наступную кнігу? — Шчыра прызнаюся, вам першай: так, Інтэр- нэт-дзёнік — гэта задзел на будучыню. Стопера- цытна гэта будзе асобная кніга, зараз я проста вы- вучаю пэўныя тэмы, рэакцыю людзей на іх. Хутчэй за ўсё, у кнігі не будзе дакладна вызначанай тэмы — увогуле, гэта ж не новая ідэя, неаднара- зова кнігі выдаліся менавіта на аснове Інтэрнэт- дзёнікаў. З пункту гледжання камерцыі выдатны ход, вельмі запраправавана форма — так што кні- га павіна атрымацца магучая, класная і папуляр- ная. А пакуль што я эксперыментую. Будзе пры- емна, калі ў дзёніку з'явіцца людзі, вядомыя мне візуальна — з вялікім задавальненнем паразмаў- ляюць з ім.

— Тамара, прыхільнікі не перастаюць